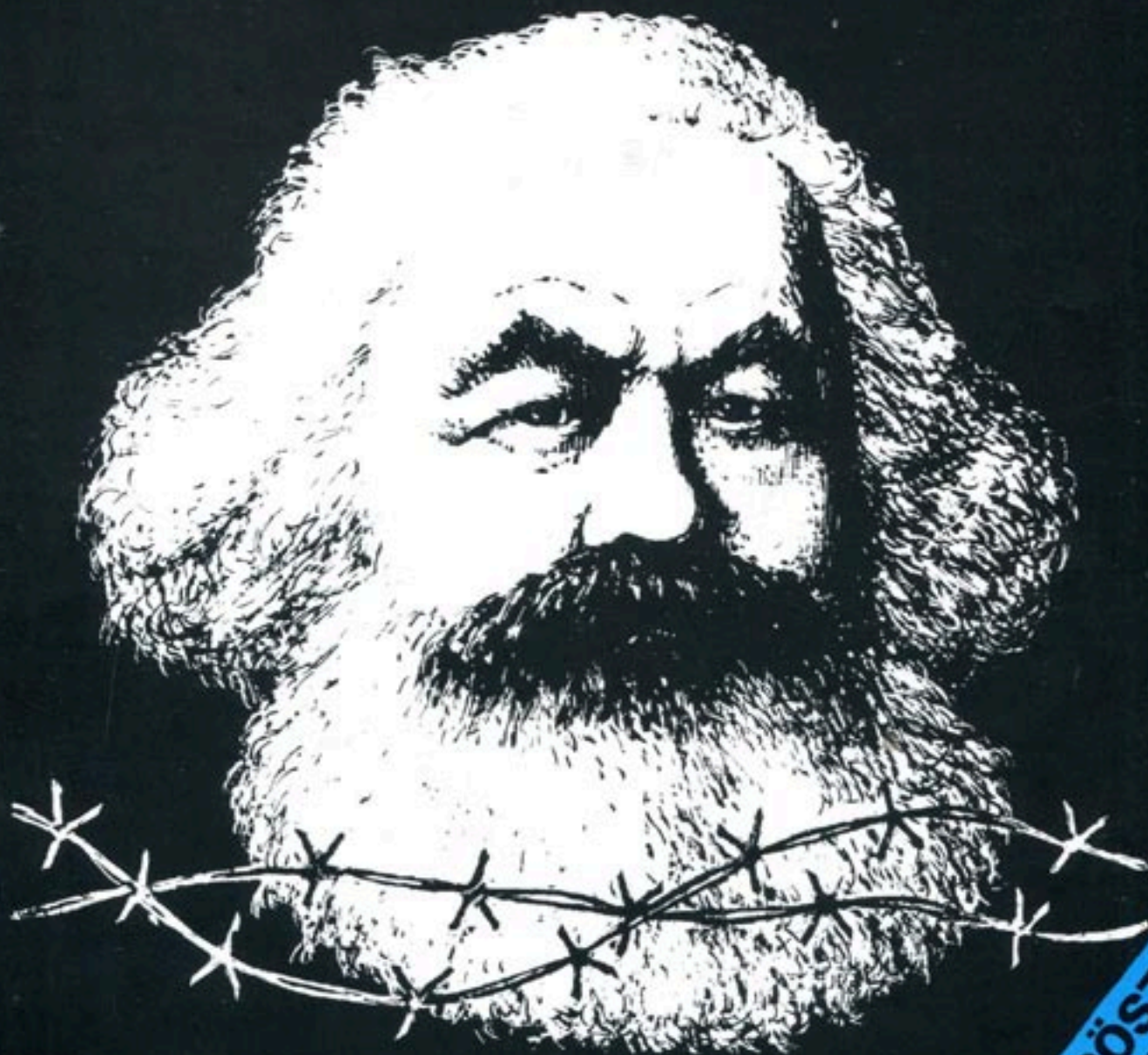

CONTRA

nr 4 1989 årg 15 13:-

Intervju med Milton Friedman
Slaveri i vår tid – ny bok
Om Radionämnden

FRIHETENS RÖST
— för västerländsk demokrati —

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra

Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Anders Fjällström

Adress

Box 6082, 102 32 Stockholm
Tel 08-54 95 52 (även 08-751 56 26)
Frihetens röst (telefonsvarare) 08-52 48 99

Prenumeration

Minst 85, rekommenderat 100 kronor, per år.
Inbetalas på postgiro 85 95 89-4 eller bankgiro
261-2638. *Finland*: Minst 55 mark per år.
Finländskt postgiro 1125 82-9. *Norge*: Minst
85 norska kronor per år. *Norskt postgiro* 1 99
82 77. *Danmark*: Minst 95 danska kronor per år.
Danskt postgiro 1 69 06 98.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Molnar *Expedition*:
Anders Fjällström *Redaktion*: Christer Arke-
fors, Anders Fjällström, Carl G. Holm och Ben-
ny Rung *Övriga medarbetare*: Bertil
Häggman, Dietmar Kröhnert, Bertil Lindblom,
Alf Norbäck, Arne Sundström, Roger Söder-
qvist, Heidi Torbergsten samt Peter Hartvig,
Köpenhamn, Allan C. Brownfeld, Washington
och Rune Westin, Sydney.

Annonser

Johannes Dirfeldt 0510-520 00

Länskontakter

Blekinge: Peter Edwardsson 0454-870 08
Bohuslän: Karl Gustaf Kleen 0523-315 10
Gotland: Alf Norbäck 0498-102 06
Gävleborg: Grethe Blomgren 026-27 31 23
Göteborg: Magnus Ekelund 031-84 70 21
Halland: Se Göteborg
Jämtland: Lennart Sunnåstad 0642-100 49
Jönköping: David Stavenheim 036-18 68 62
Kalmar: Lennart Flink 0480-280 26
Kopparberg: Allan Lennartsson 0226-108 16
Kristianstad: Ola Axelsson 0451-802 65
Kronoberg: Bengt Sjöberg 0372-147 21
Malmöhus: Mats Gunnarsson 0418-229 43
D:o: Dietmar Kröhnert 040-97 33 51
Norrbottnen: Elisabete Olsson 0970-340 85
Skaraborg: Frank Wurm 0500-335 44
Stockholm: Claes Henriksson 08-761 28 36
Södermanland: Tibor Somogyi 0152-152 62
Uppsala: Hermann Schulze 018-35 81 28
Värmland: Jan Collander 0570-660 86
Västerbotten: Nina Norlin 0912-300 62
Västernorrland: Herbert Forsström 060-93022
D:o: Stanley Skoglund 060-56 89 65
Västmanland: Michael Berg 021-11 30 73
Älvsborg: Evald Olsson 0531-112 65
Örebro: Karl-Edvard Hellkvist 0531-132 22
Östergötland: Carl G. Holm 013-16 16 46
Danmark: Lise-Lotte Hartvig 01-10 88 72
Norge: Arne Styhr 02-56 08 86
Nyland: Roger Westman 915-14 97 06
Österbotten: Joakim Förars 961-21 14 04
Presslagd 1989-05-29
Vänersborgs Offset AB, Vänersborg 1989

CONTRA-NYTT

Slaveri i vår tid

Tommy Hansson – säkert välkänd för flertalet Contra-läsare – har skrivit en bok om marxismen, som i dagarna kommer ut på Contra förlag. Boken är på 247 sidor och behandlar marxistisk ideologi både i teori och praktik. Det är en sedvanligt grundlig Contra-bok, som bör läsas av alla ideologiskt medvetna. Boken kostar 115:- plus porto vid rekvisition direkt från Contra.

Enklast är att sätta in beloppet 127:-, vilket inkluderar porto 12:-, på postgirokonto 85 95 89-4, Stiftelsen Contra, Stockholm, så kommer boken rykande färsk från tryckeriet.

Sverige med i EG

Contra har tagit fram ett nytt rockslagsmärke. Texten är "Sverige med i EG" symboliserad med den europeiska gemenskapens stiliserade "E". Eftersom det är Sveriges medlemskap det handlar om är märket gjort i blågult – som ju dessutom råkar vara gemenskapens egen färgkombination! Märket kostar 10:-.

Rabattmärken till Contra!

Posten har nu släppt ut en ny omgång rabattmärken. Du har säkert fått ett erbjudande i brevlådan. Rabattmärkena kan köpas på postkontoren fram till den 8 juli. Erbjudandet avser 80 märken per hushåll, vilket gör att Du gissningsvis får några över. Om Du betalar 42 kronor för ett häfte kan märkena användas för frankering motsvarande 86:-. Har Du möjlighet att skänka ett eller flera häften till Contra kan Du alltså i praktiken mer än fördubbla effekten av Ditt bidrag. Du kan naturligtvis också skicka in outlösta rabattkuponger, som kan ge Contra lägre portokostnader framöver.

Nya affischer

Vi kan denna gång erbjuda två nya affischer med slående utformning och elegant fyrfärgstryck. Affischerna är i formatet 70x100 cm och kan beställas från Contra för 60:- plus porto.

Cirkus Radionämnden

Radionämnden skall svara för att vårt odemokratiska etermedia-monopol håller sig i skinnet. Men radionämndens egen verksamhet är en fars. Samma motivering som används för att fälla ett program som trampat etablissemang på tårna kan några veckor senare användas för att fria ett program som stått på etablissemangets sida. Och bland de ledamöter som skall övervaka att programföretagen främjar demokratin sitter åtminstone en person som själv i skrift lovordat västra halvklotets värste bödel...

Radionämnden är en statlig myndighet, med ledamöter utsedda av regeringen. Verksamheten finansieras med statliga medel.

Radionämnden ger sken av att vara en domstolsliknande myndighet, men en närmare granskning visar att det inte alls är så. Nämndens arbetsordning är nämligen utformad på ett sätt som gör att den inte behöver tillämpa allmänna domstolars principer om opartiskhet och obundenhet. Det finns inte ens några formella jävsregler.

Arbetsordningen är sådan att nämnden i praktiken är ett redskap för att försvara programföretagens brott mot reglerna, mot dem som gör anmälningar. Radionämnden är inget oberoende granskande organ utan en mediaelitens försvarsinrättning.

Nämnden arbetar i huvudsak med inkomna anmälningar mot program. I begränsad utsträckning tar man dock upp ärenden också på eget initiativ. De allra flesta ärendena avskrivs efter en ganska enkel granskning. Ungefär fyra femtedelar av de inkomna ärendena är föremål för s k direktörsbeslut. Och direktören för radionämnden får bara fria – inte fälla.

Men även av de ärenden som kommer upp till prövning i nämnden är de flesta besluten fria. Och när nämnden faller sker det ofta på de märkligaste grunder.

Bara en part får säga sitt!

Ett viktigt område där nämndens verksamhet skiljer sig från en domstol är att nämnden inte arbetar med två likvärdiga parter. I en domstol finns det åklagare eller klagande på ena sidan och en svarande på den andra sidan. I radionämnden tar man upp en anmälan och låter radioföretaget svara på anmälan – om nämnden överväger att fälla programmet. I en domstol skulle nu klaganden (dvs i det här fallet anmälaren) få tillfälle att kommentera svarandens syn-

punkter. Det går därför inte i en domstol för svaranden att komma med vilka påståenden som helst. Eftersom klaganden får ordet igen måste svaranden hålla sig någorlunda till sanningen.

Det finns ett färskt exempel där Sveriges Television presenterade rena lögnar till sitt försvar. I fallet åberopade televisionen bl a förfälskade handlingar, som en intervjuad i det anmälda programmet själv var väl medveten om att de var falska. Den intervjuades lögnar förmedlades som televisionens egna och lögnerna togs sedan som sanna av nämnden, som friade programmet. De som gjort anmälan fick aldrig veta vad TV gjort för inlägg till nämnden, hade de fått veta det hade lögnen avslöjats omgående. (Fallet beskrivs närmare i rutan på sidan 5).

Saklighet i programmen

Det är lätt att konstatera att en osaklighet fördrages bättre om den har slagsida åt vänster. Den passar då makthavarna bättre än om osakligheten skulle ha slagsida åt motsatt håll.

Så har radionämnden fällt ett inslag i Rapport för att man där hävdade att den amerikanska invasionen på Grenada skedde på begäran av de demokratiska krafterna på

ön. Det var ju förvisso så att den marxistiska regimen på Grenada spärrat in eller mördat de demokratiska krafterna, de kunde därför bara i efterhand, när de blivit befriade, tacka sina räddare. De demokratiska krafter som begärde amerikansk hjälp var de demokratiskt valda regeringarna på grannöarna. Radionämnden fällde ändå yttrandet som osakligt.

Däremot var det inte osakligt när stalinisten och före kommunistpartiledaren Hilding Hagberg yttrade att "det var självklart att de baltiska folken skulle tillhöra Sovjetunionen", som en kommentar till den ockupation som ännu består efter snart femtio år och där inga fängslade demokratiska krafter släpptes ur fängelserna, utan där de tvärtom fängslades och deporterades till Sibirien...

Nu är det i reglementet så vist ordnat att intervjuade får större frihet att fara fram med osakligheter och opartiskheter än programledarna. Det kan vara en vis princip, men i ett fritt system skulle naturligtvis programledarna kunna vara nyttigt partiska – och en förfördelad person ha möjlighet att "ge igen" i något annat program. Men så är det alltså inte. Den ende som tar "folkets" parti mot "pamparna", Jan Guillou, är också den som fälls mest av radionämnden. Och den som gör svensk televisions i särklass fräschaste och mest sevärdade debattprogram, Robert Aschberg, skulle aldrig släppas in att göra program i Kanal 1 eller TV2. Som en liten provokation börjar han sändningarna i TV3 med en påannons som innehåller en varning för att programledaren är partisk.

Opertiskhet

Reglerna om opertiskhet har utnyttjats för att fälla ett program där Volvo-chefen Pehr

Så säger radiolagen!

Radionämnden utses av staten. Ordföranden och vice ordföranden skall ha erfarenhet som domare.

Resten av ledamöterna utses på förslag av bl a de politiska partierna. Det är ofta riksdagsmän.

Radionämndens uppgift är att granska att de radio- och TV-program som faller under nämndens domvärjo följer lagen

och avtalet mellan staten och programföretagen. De viktigaste kraven är följande:

- ◊ Opertiskhet.
- ◊ Saklighet.
- ◊ Ett hävdande av det demokratiska stats skicketets grundidéer.
- ◊ Respektera privatlivets helgd.
- ◊ Inte tillåta reklamslag.

G Gyllenhammar sa vad han tyckte om tjänstemannastrejken förra vintern. Kan man tänka sig ett inslag med större nyhetsvärde? Knappast. Men i radionämndens värld skall det inte förekomma. Här är det inte fråga om nyhetsvärdering utan TV som en del i en statligt kontrollerad informationsapparat.

Demokratibestämmelsen

De mest märkliga besluten fattas med hänvisning till den sk demokratiregeln i radio-

lagen. Den som tror att demokrati har med mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och majoritetsstyre att göra har aldrig satt sin fot i radionämnden. Där är demokrati något helt annat. I radiolagen talas om det "demokratiska statsskickets grundidéer" och i förarbetena talas om fri åsiktsbildning, allmän och lika rösträtt samt fria och hemliga val. Till demokratin hör enligt förarbetena särskilt fördömande av rasism, av våld och av brutalitet samt hävdande av jämställdhet mellan män och kvinnor.

1959 fick svenskarna lov att lyssna på Radio Luxemburg för att få in titelmatchen i tungviktsboxning. 1985 visades den i TV, men radionämnden ingrep raskt och fördömde tilltaget som ett brott mot radiolagen.

Radionämnden har gjort rena cirkusföreställningen av demokratibestämmelsen.

Några exempel: Radionämnden har fällt sändningar från internationella golf-tävlingar i Täby för att vissa tävlande har uppförts på en bojkottlista över idrottsmän som tävlat i Sydafrika. Man har fällt sändningar från Davis Cup-finalen Sverige-Västtyskland eftersom Boris Becker som 16-åring spelat ett par matcher i Sydafrika. Den i demokratibeskrivningen upptagna fria åsiktsbildningen sträcker sig inte så långt att svenska TV-tittare ens skall få titta på någon som inte delar uppfattningen att det är fel att spela tennis mot svarta i Sydafrika. Bara sanna rasister, de som drar alla sydafrikaner—svarta som vita—över en kam, struntar i vilka åsikter de har och i rasistisk anda betraktar alla som har med Sydafrika att göra som utstötta, ja som ansvariga för apartheid, må tillåtas att uppträda i TV-program. När det gällde Davis Cup-matchen vägrade visserligen TV att finna sig i radionämndens odemokratiska excesser, men när det gäller SEO-golfsen i Täby tycks man inte stå upp för yttrandefriheten mot censorema i nämnden.

Enligt radionämndens verksamhetsberättelse innebär demokratibestämmelsen att programföretaget har en skyldighet att verka för att rasfördomar bekämpas. Det

Radiomonopolet strider mot det demokratiska statsskickets grunder

När Lenin skulle cementera den kommunistiska diktaturen i Sovjet talade han om radion och elektriciteten som diktaturens grunder. I den demokratiska världen har det varit en självklarhet med frihet i etern — på samma sätt som det har varit en självklarhet med en fri press. I några länder i Latinamerika — där läskunnigheten är låg — har radion utgjort den viktigaste säkerhetsventilen för yttrandefriheten även i länder som styrs av militärjuntor. Det är bara de allra värsta diktaturerna — Nicaragua, Kuba och Chile — som vågat ge sig i kast med att försöka kontrollera fria radio- och TV-stationer.

Det som man inte vågar göra i Sydamerikas diktaturer har dock varit högsta norm i Sverige — ända sedan den 1 januari 1925, när staten förbjöd privata radiosändningar och startade det statskontrollerade

"Radiotjänst". När TV-sändningar blev aktuella var det Tekniska Högskolan i Stockholm som drev experiment, men först på plan för att sända "riktiga program" var bio- och teaterkungen Anders Sandrew. Han ansökte om tillstånd för sändningar, men nekades sådant. Tillståndet gavs istället till Radiotjänst, trots att företaget kommit in senare än Sandrew med sin ansökan.

Sedan Radio Nord och Radio Syd genom sändningar från internationellt vatten brutit isen började även Radiotjänst sända lättare musikprogram och så småningom flera kanaler.

En liten eftergift för yttrandefriheten gjordes i och med införandet av närradion i slutet av 1970-talet. Men närradion har kringgårdats av bestämmelser som dels begränsar dess räckvidd, dels förhindrar

en finansieringsform som skulle möjliggöra sändningar riktade till en större publik (dvs förbud mot reklam). Därför har vi i praktiken fortfarande kvar det i grunden odemokratiska monopolsystemet, där yttrandefrihet förbehålles dem som godkänns av makten, den politiska majoriteten och där denna majoritet själva fastställer om de med avvikande åsikter i begränsad utsträckning skall få tillgång till samma informationskanaler som eliten.

För att ge det i grunden odemokratiska systemet en snyggare fasad finns det i radiolagen och statens avtal med de olika bolagen inom Sveriges Radio-koncernen vissa regler för hur programmen skall utformas, regler som ger sken av att det i ex skulle råda yttrandefrihet.

För att kontrollera att dessa "fasadregler" hålls finns Radionämnden.

Godtycket satt i system

Contra har veterligen omnämnts i TV en enda gång. Det var i Aktuellt där Jarl Alfredus hade den dåliga smaken att intervjua en person som är okänd för att hanteras vårdslöst med sanningen, en socialdemokratisk propagandist och vulgärskribent vid namn Sven-Ove Hansson. Hanssonintervjun inleddes och avslutades med en programledarkommentar som knöt ihop de uppräknade organisationerna med mordet på Olof Palme! I en lång intervju presenterades Hansson som en person som "studerat svenska ytterlighetsgrupper på högerkanten". Det visade sig att han till dessa räknade socialistiska organisationer som Nordiska Rikspartiet (som rekommenderat sina medlemmar att rösta på Palme f ö!), Sverigepartiet, Europeiska Arbetarepartiet och Sveriges Nationella

Förbund. Till denna soppa av socialistiska sekter lades så en "äkta högerorganisation" som Contra. I de få sekunder som handlade om Contra lyckades Hansson haspla ur sig ett flertal medvetna lögnar om Contra. Saken anmäldes till radionämnden av sju personer. Radionämnden lät Kanal 1 yttra sig och Kanal 1 anlätade som expert Sven-Ove Hansson. Han snickrade ihop en tjock inlägga som bl a innehöll dokument som bevisligen är förfälskade, något som Hansson själv säkerligen var medveten om. TV visste däremot inte om detta och svalde betet med hull och hår. Anmälarna fick inte yttra sig och radionämnden beslutade därefter att programmet visserligen var osakligt och opartiskt, men att detta var helt OK eftersom Sveriges Television skall främja demokratiska värderingar. Vad

som döljer sig bakom dessa ytterst anmärkningsvärda och kränkande påståenden har Contra aldrig lyckats klarlägga, trots att samtliga ledamöter i radionämnden personligen tillskrivits med en begäran om förklaring på vad som menas. I Hanssons av Sveriges Radio inskickade försvarsskrift förekommer dock uppgifter om innehållet i Contra som i sin helhet skapats i Sven-Ove Hanssons hjärnvindlingar och förvisso aldrig satts på pränt av Contra-redaktionen. Men i radionämndens värld kan allt hända. Inte minst när en av de vid sammanträdet närvarande ledamöterna själv i pressen skrivit artiklar som uttalar sin beundran för latinamerikanska diktaturer och diktatorer...

låter ju bra. Men vad har det med tennisvärldsmästerskapet mellan Sverige och Västtyskland att skaffa?

Lika bisarrt blir det när radionämnden med hänvisning till demokratibestämmelsen förklarar att det var fel av Sveriges Radio att inte ägna större utrymme åt ett visst evenemang. Radionämnden har nämligen förklarat att det stred mot demokratibestämmelsen att etermedia inte ägnade större intresse åt kvinnokonferensen "Nordisk Forum 88" i Oslo. Konferensen var ett allmänt "jippo" med klar slagsida åt vänster. Mötet representerade exempelvis inte någon nordisk organisation. Radion hade trots att konferensen var ett "jippo" som tusentals andra – och dessutom utom-

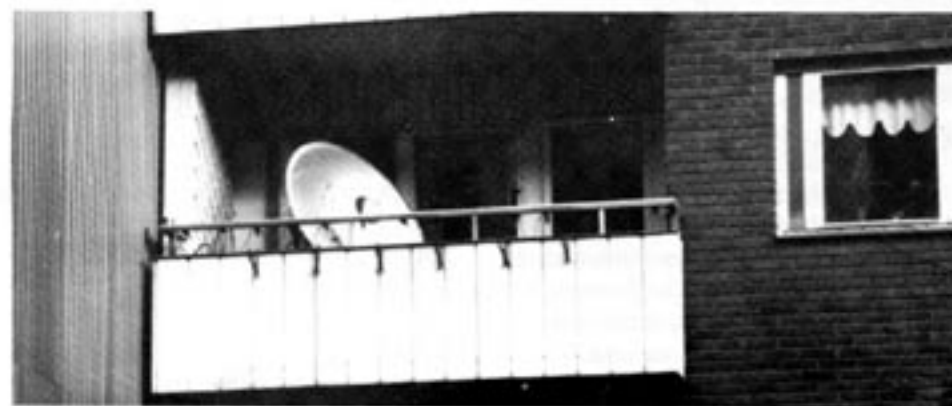
lands – en sändning från invigningen. Två reportage visades i TV2 och dessutom tog "Radio Ellen" upp evenemanget i ett program. Dagspressen ägnade på sin höjd några rader åt jippet. De flesta skrev inget alls. Men radionämndens beslut var ändå att Sveriges Radio brutit mot demokratibestämmelsen genom att inte sända tillräckligt från konferensen.

Helt annorlunda var radionämndens bedömning när det inkom en anmälan mot att TV2s Rapport under första halvåret 1987 över huvud taget inte behandlat frågan om företagsanknutna vinstandelsystem. Regeringen föreslog – och genomdrev – en skatt på 36% på vinstandelarna, något som gjorde att systemet som omfat-

tade hundratalsentals anställda, började dö sotsdöden.

Att TV över huvud taget inte nämnde en central skattefråga friades dock av radionämndens direktör. Ärendet var alltså inte ens uppe till behandling i nämnden. Motiveringen är kostlig om man jämför den med uttalandet om kvinnokonferensen i Oslo: "programföretagen måste lämnas stor frihet att själva avgöra nyhetsvärdet hos olika händelser och företeelser samt vilka nyheter som skall rapporteras."

Det är förbjudet att tycka att svarta och vita skall kunna spela golf eller tennis med varandra i Sydafrika. Lika förbjudet är det att ens antyda att Sverige förde fel politik när man stödde det kommunistiska angreppet mot Sydvietnam som slutade med att Sydvietnam införlivades med Nordvietnam och lades under samma diktatur som där. När TV började sända en amerikansk TV-serie med namnet "Pluton B" vaknade den relik av stalinister och diktaturhängare som kontrollerar så stor del av Sveriges Radio. Det här hade de missat, här var en serie som inte framställde amerikanerna i Vietnam som nattsvarta skurkar utan redovisade både positiva och negativa sidor. En ganska rimlig bild alltså. En rad bolsjeviker som inte hittat avstängningsknappen på sin TV krävde att serien skulle stoppas och eftersom deras andliga kusiner

Tack vare parabolantennen och TV3 finns det nu för första gången början till demokratiska rättigheter på mediaområdet i Sverige...

Fortsättning på sidan 9

Nobelpristagaren Milton Friedman intervju:

De fattiga drabbas mest av skatterna!

Ronald Reagan har gjort mycket för USA, men Margaret Thatcher är ett strå vassare, menar Nobelpristagaren Milton Friedman i denna intervju. Milton Friedman utvecklar också hur det nuvarande "välfärdssamhället" är ett redskap för medelklassen att pungslå de många fattiga – samtidigt som man ger sken av att det som drabbar de fattiga i själva verket drabbar de mycket rika.

Tycker Du att president Reagan gjorde ett bra arbete när det gäller att sköta USAs ekonomi?

–Jag tror att man måste skilja på effekterna på den inhemska och internationella ekonomin. När det gäller den inhemska ekonomin menar jag att han gjorde ett osedvanligt bra arbete. Perioden med snabb ekonomisk tillväxt har pågått i sex år och fortsätter utan att inflationen har fått ny fart. Vi får goda tillbakagången mellan 1980 och 1982 som priset vi fick betala för att få bukt med inflationen. Jag tror visserligen att Federal Reserve [USAs motsvarighet till riksbanken] kunde ha skött denna period effektivare, men tidigare presidenter skulle ha protesterat och skrikit om att Federal Reserve måste förändra sin politik. Reagan gjorde det inte. Han insisterade istället på att sänka marginalskatten och hans skattesänkningar var grundförutsättningen för tillväxten. Hans första åtgärder för att nå avreglering hade samma effekt.

Jag menar att Reagans ekonomiska politik var i huvudsak bra, den stödde den ekonomiska tillväxten och gjorde USA till ett exempel för världen.

När det å andra sidan gäller den internationella ekonomin, protektionismen och frihandeln, så var Reagan mycket duktig på att stödja frihandeln i princip. Men i praktiken ledde Reagan-regeringen till ökad amerikansk protektionism. Det allvarligaste misstaget var att acceptera så kallade frivilliga exportkvoter på japanska bilar. Det var ett allvarligt misstag och gav upphov till en rad specialregleringar och till stegrade hinder för den internationella handeln.

Vad anser Du om statsägd företagsamhet?

–Jag är stark anhängare av privatisering. På det området har britterna gått mycket snabbare framåt än vi – men de hade ju också längre väg att vandra. Jag är besviken över de långsamma framstegen i USA. Men det beror inte på president Reagan. I sina budgetförslag till Kongressen har han gång på gång föreslagit privatiseringar, som Kongressen har avvisat. Han föreslog t ex avskaffande av det statskontrollerade järnvägsföretaget Amtrack. På samma linje var förslagen att sälja ut statsägd mark i stor skala. Jag kan därför varken hylla eller klandra Reagan. Han har gjort seriösa försök, som i viss utsträckning lyckats. Jag ser emellertid avregleringen av flygtrafiken, som påbörjades av president Carter, som ett betydelsefullt steg i riktning mot privatisering. Det var inte vad man vanligen uppfattar som privatisering, men den har infört konkurrens på ett sätt som gör att det egentligen var en fråga om privatisering. På samma sätt har Conrail, en del av järnvägarna som var statsägda, privatiserats. Det finns några exempel till i USA, men britterna har gått längre.

Lokal privatisering

Jag vill emellertid tillägga att den amerikanska regeringen är federal. Delstaten har betydligt större makt än motsvarande nivåer i Storbritannien eller Sverige. De olika staterna har i stor utsträckning privatiserat, men omfattningen varierar. Siffror från Robert Ford vid Reason Foundation visar att privatiseringen på delstatsnivå varit omfattande.

Menar Du att Margaret Thatchers politik

kommer att påverka den amerikanska politiken i framtiden?

–Jag tycker att Margaret Thatcher gjort en storartad insats i England. Men det finns områden där hon misslyckats. Den offentliga konsumtionen har inte minskat i förhållande till statsintäkterna, trots privatiseringen. Hon har förändrat atmosfären i förhållande till fackföreningarna och hon har genomdrivit väsentliga förändringar. Men jag tror inte att det kommer att påverka USA. Utvecklingen i USA påverkas av saker som sker inom landet. Jag skulle önska att britterna hade större inflytande på oss. Britterna har utvecklat en privatiseringsteknik som är utformad för att få med sig de privata intressen som annars haft en viss tendens att motsätta sig privatiseringen.

Thatchers experiment

Anser Du att Margaret Thatcher har drivit igenom sina riktlinjer rätt i praktiken?

–Både ja och nej. Det område där hennes politik i första hand kunde förbättras gäller den offentliga konsumtionen, som borde kunna minskas. I andra hand gäller det utbildningspolitiken. I sin första valkampanj utlovade Margaret Thatcher ett system där "skolpengen följer eleven", för att ge föräldrarna större valmöjligheter. Dessvärre har de planerna aldrig förverkligats. Lärarnas och skolornas specialintressen har varit tillräckligt starka för att stoppa denna idé. Jag tror att det var ett stort misstag, ett misstag som bör rättas till.

Plaza-avtalet

Men när jag talar om misstag, låt mig gå tillbaka till något som jag var inne på när det gällde USA. En av de första åtgärderna Ronald Reagan vidtog när han blev president var att upphöra med regeringens inblandning på valutamarknaden. Innan hans tid hade finansdepartementet styrt Federal Reserves ingripanden på valutamarknaden. Så vitt jag kommer ihåg blev det äntligen slut på detta 1981.

De som ansvarade för interventionerna i New York sas upp, eftersom de inte hade några uppgifter längre och den avdelning som sysslat med de här frågorna minskades kraftigt.

Under president Reagans andra period, under finansminister Baker, återinfördes tyvärr interventionerna på valutamarknaden.

Resultatet har blivit en serie katastrofer. Vi fick det s k Plaza-avtalet, som inte innebar något annat än en bekräftelse på att

dollarn sjunkit av marknadsmässiga skäl. Så fick vi nästa överenskommelse som skulle stoppa dollarns fall på den nivå där den befann sig. Det var ett miss-tag, eftersom vi fick en mycket kraftig nergång av dollarn när överenskommelsen kollapsade. Senare har vi sett upprepade ingrepp av Federal Reserve på valutamarknaden. Vi kan inte kontrollera vad centralbankerna i Tyskland, Frankrike och Japan gör, vi kan bara kontrollera Federal Reserve. Det var rätt att ge Federal Reserve order att upphöra med interventionerna, det var fel att ta tillbaka det beslutet, eftersom det var ett steg i riktning mot protektionism.

Den dyra sjukvården

I debatten om sjukvård i Skandinavien hävdar anhängarna av offentlig sjukvård att det är för dyrt i USA. Har Du någon kommentar?

–Det är dyrt. Men se vad som skett. Fram till 1950 hade i decennier ungefär fyra procent av bruttonationalprodukten gått till sjukvården. Nu är siffran mellan nio och tio procent. Skillnaden förklaras nästan helt av myndigheternas konsumtion. Det är ett faktum att det är socialiseringen av sjukvården som drivit upp priserna. Det finns en mycket enkel ekonomisk lärdom: Om Du ökar efterfrågan så ökar också priset på den vara eller tjänst Du köper. Särskilt när utbudet är begränsat. Efterfrågan på

sjukvård har ökat drastiskt. Den skulle inte ha varit närheten av var den är om vi hade fortsatt med privat sjukförsäkring, privat sjukvård med komplement för modellösa. Det skulle ha varit en förnuftig politik.

Istället bör man ställa frågan: Vem subventionerar sjukvårdssektorn? Jo, det är äldre människor som jag. Genomsnittsinkomsten är större hos äldre personer. Du får ett exempel på det som George Gilder en gång kallade "direktörslagen": Vi har en tendens att beskatta de fattiga och de

Stöd till utbildning är ett perverst fördelningssystem, menar Milton Friedman. Genom att lägga skatter på de fattiga subventionerar man den välbeställda medelklassen.

mycket rika för att gynna medelklassen.

Jag uppfattar inte förhållandet att sjukvårdskostnaderna ökat snabbt i USA som ett uttryck för en svaghet i den privata sjukvården, utan snarare som ett uttryck för den offentliga sektorns ödeläggande effekter. Det är oundvikligt att råka ut för det här när myndigheterna griper in! De förbrukar mer pengar. Och när politikerna har vunnit så många röster som de kan hämta på detta område ger de sig in på ett nytt område – samtidigt som de håller tillbaka det första området. Alla analyser visar att briterna skulle ha använt mer pengar på sjukvård om de hade haft privat sjukvård. Det som händer i Storbritannien är att den offentliga sjukvården håller på att bryta samman, samtidigt som den privata sjukvården växer snabbt.

Kan man jämföra sjukvården vid utbildningssystemet? Är det så att medelklassen får fördelar och att de sämre ställda faller utanför?

–Visst. Det är obestriddligen så att det mest groteska exemplet på det här är högre utbildning. Man beskattar dem som inte får akademisk utbildning för att subventionera dem som får det.

Jag har gång på gång framhållit att det inte finns någon offentlig verksamhet som innebär en mer pervers omfördelning av resurser än "subventioneringen av högre utbildning".

Jag skall ge ett exempel att tänka på! En gång om året genomförs en opinionsunder-

sökning om utbildningsväsendet. En av frågorna är inställningen till "skolpengen följer eleven". I hela befolkningen är inställningen jämnt fördelad, 50/50. En del är majoriteten för, en del är majoriteten emot. En grupp som alltid är för systemet är de flärgade, där tycker 60 procent att systemet är bra. Varför? För att de svarta från slumområdena är de som drabbas mest av vårt nuvarande system!

Var är skolorna sämst? I slumområdena, i de svartas områden, i de fattiga om-

rådena! Var är skolorna bäst? I de rika förstäderna i Kalifornien, Colorado, Illinois osv.

På utbildningsområdet beskattar man de fattiga och de mycket rika för att hjälpa medelklassen.

Ett nytt system

Är det det här som gör att medelklassen inte vill ha ett nytt system?

–Nej, jag tror inte det. Det huvudsakliga motståndet mot ett nytt system kommer inte från föräldrarna, oavsett om de tillhör de fattiga, medelklassen eller de rika. Hindret finns i etablissemangen. Inte hos lärarna, utan hos byråkraterna inom departement och myndigheter. Hos rektorerna och den administrativa personalen i skolorna – och hos lärarnas fackförening. Det är den som har förstört alla försök att pröva systemet med skolpengen. Det är byråkraterna,

Fortsättning på nästa sida

När Rudolf Hess skulle bli pamp i Öst

Rudolf Hess gjorde 1941 en märklig flygning till Storbritannien med ett fredserbjudande från Hitler, som Hitler själv inte ville kännas vid. Hess internerades i Storbritannien och dömdes till livstids fängelse för krigsförbrytelser efter krigets slut. En natt 1952, när Sovjet hade vakt i Spandau-fängelset, flögs Hess ut från Berlin och fick erbjudande om en hög politisk post i Östtyskland...

Det nationalsocialistiska Tysklands formellt näst mäktigaste man, Adolf Hitlers ställföreträdare Rudolf Hess, avled den 17 mars 1987 i Spandau-fängelset i Väst-Berlin. Han blev 93 år gammal.

Under sina sista år blev Rudolf Hess alltmer ett problem för västmakterna – bara Sovjetunionen insisterade på att han skulle avtjäna sin livstidslånga fängelsedom. I Nürnberg-rättegången såg Sovjetunionen Rudolf Hess som en symbol för nationalsocialismens ogärningar och krävde dödsstraff. Västmakterna drev igenom ett livstidsstraff och Rudolf Hess låstes inom som nr 7 i det Spandau-fängelse där han under sina sista 21 år satt som ensam fånge.

Det kostade de tyska skattebetalarna 5 miljoner kronor i månaden att hålla Hess bevakad i ett fängelse som för drygt hundra

år sedan byggdes för att rymma 600 fångar. Den officiella bilden var att Sovjetunionen motsatte sig alla förslag till benådning.

Den stora franska tidningen *Le Figaro* innehöll emellertid i slutet av 1987 en intervju som bestämt hävdade något annat. Den intervjuade var den västtyske historikern Werner Maser, som hävdade att Rudolf Hess faktiskt frigavs en natt i mars 1952 och erbjöds en hög politisk post i Östtyskland. Maser fick höra berättas om saken tio veckor senare, när han träffade den östtyske regeringschefen Otto Grotewohl. Denne berättade enligt Maser om saken, mot löfte att Maser inte fick yppa något förrän tidigast tjugo år efter Grotewohls död. Grotewohl avled 1964.

Werner Maser berättar att han fick intervjun med Grotewohl i samband med sin

Legaliserat knark

Vad tycker Du om administrationens kamp mot knarket?

– Jag är – och har länge varit – anhängare av fullständig legalisering knark. Jag tror att vi skall ställa två frågor: En etisk fråga och en om effekterna. Den etiska frågan är: Har jag rätt att hindra Dig från att göra något som bara skadar Dig själv – och ingen annan? Jag menar att svaret är nej – även om många andra hävdar motsatsen. När det gäller de praktiska effekterna kan man genom en legalisering rycka undan grunden för största delen av kriminaliteten i USA och andra länder.

*Intervju: Nicolai Prydtz
Tidigare publicerad i Fremskritt, Oslo*

forskning om Adolf Hitler. Under intervjun nämndes Hess och Grotewohl berättade då att Sovjetunionens dåvarande diktator Stalin en natt beordrat att Hess skulle flygas ut från Berlin och erbjudas en hög post i Östtyskland. Grotewohl uppgav att han också fanns med på det plan som förde Hess till en hemlig plats, där förslaget framfördes. Den hemliga platsen skulle vara antingen Dresden eller Weimar. Planen genomfördes under den vecka som ryssarna enligt fyrmaktsavtalet hade ansvaret för Hess. Maser anser sig ha belägg för att aktionen genomfördes den 17 mars 1952.

Rudolf Hess missade chansen att lägga ytterligare ett kapitel till sitt liv, ett kapitel som kunnat få stora konsekvenser för Tyskland, menade Grotewohl. Ryssarna och östtyskarna föreslog en överenskommelse med Hess. Han skulle framträda offentligt och säga att socialismen var ett livsmål för honom och att den socialism han strävat efter höll på att förverkligas i Östtyskland. I utbyte skulle Hess omedelbart frigges – utan att ens behöva återvända till Spandau – och få ett elegant hem i Dresden, residensvillan Weisse Hirschen. Efter uttalandet skulle Hess få överta ledningen för NDPD (Tysklands Nationaldemokratiska Parti), som var de östtyska ex-nationalsocialisternas parti. (I Östtyskland har under hela efterkrigstiden ett antal skenpartier – kontrollerade av regimen – existerat vid sidan av det härskande Socialistiska enhetspartiet, SED. Dessa partier är även representerade i den östtyska riksdagen). Ordförande för NDPD var Lothar Bolz, som också var med och försökte övertyga Hess den 17 mars, allt enligt Grotewohl. Stalin trodde att stora skaror nationalsocialister i både Öst- och Västtyskland skulle samlas kring den man som en gång var Hitlers ställföreträdare, om det skulle bli fria val i hela Tyskland. Och fria val var ingen omöjlighet, för den 10 mars hade Stalin erbjudit Konrad Adenauer (Västtysklands förbundskansler) och västmakterna (USA, Frankrike och Storbritannien) fria val. Stalins mål var då i mars 1952 att förhindra Västtyskland att gå med i NATO och de framväxande europeiska gemenskaperna (nuvarande EG). Stalin ville ha ett neutralt Tyskland med en begränsad armé.

Varför just Rudolf Hess? Sovjet hatade honom, eftersom man var övertygade om att hans flygresa i maj 1941 till Storbritannien genomfördes på uppdrag av Adolf

Milton Friedman

*Fortsättning från föregående sida
inte föräldrarna, som satt krokben.*

Vi är här utsatta för en stark och koncentrerad press. Föräldrarna har barn i skolan under en kortare tid. Lärare, fackföreningsfunktionärer och myndighetspersoner ägnar ett helt liv åt skolväsendet. Det är samma sak med tullarna. Den vanlige amerikanen engagerar sig inte för att priserna är 20, 30, 40 eller 50 procent högre än världsmarknadspriserna på någon oövertydlig varugrupp. Men den som arbetar inom branschen slår vakt om det förhållandet.

Hitler för att försöka få England att ge upp kriget och istället bilda en allians mellan London och Berlin riktad mot Moskva. Hess var med största sannolikhet utskickad av Hitler. Denne ville ha en separatfred med England innan han en månad senare skulle slå till mot Sovjet.

Men Adolf Hitler hade helt felbedömt engelsmännen. När Hess misslyckats med sitt uppdrag blev Hitler rasande och förklarade att Hess var galen. Han framtogs alla titlar och all makt.

Werner Maser frågade Grotewohl varför Stalin inte istället försökte med Albert Speer. Speer som var Hitlers rustningsminister var en mycket skicklig administratör, han hade god organisationsförmåga och var mycket kunnig i teknik. Allt egenskaper som Hess saknade.

Grotewohl svarade att en ångerfull nationalsocialist som Albert Speer kunde man inte använda sig av – han skulle sakna trovärdighet, efter det han sagt i Nürnberg-rättegången. Stalin ville ha en galjonsfigur, en person som på grund av sitt namn och sin ställning kunde vara den ledande kraften inom NPDP, utan att få något verkligt inflytande. Rudolf Hess skulle styras av Kreml. Stalin trodde att Hess på ett eller annat sätt var mentalt sjuk – medan andra menar att han bara spelade sjuk. Därför skulle Hess vara lätt att styra.

Men Rudolf Hess tackade nej. Han avböjde kategoriskt och arrogant allt som föreslogs honom. Han kunde inte göra den döde Adolf Hitler något sådant, menade han. Tiden gick, kvällen förflöt. Ryssarna blev arga och förklarade att om han inte vill ställa upp nu, då skulle han få sitta fängslad till sin död. Och därefter hotade de med speciella sanktioner om han skulle avslöja vad som hänt denna kväll.

Hess fördes därefter tillbaka till Berlin i ett sovjetiskt militärplan. Han lämnade därefter aldrig fångelsest mer.

Jag har lärt mig att man måste ta sådana här muntliga utsagor med yttersta försiktighet. Liknande rykten dyker upp med jämna mellanrum. När Hitlers förfalskade dagböcker presenterades för sex år sedan svalde professorn i historia vid Oxford, Hugh Trevor Rope, bedrägeriet med hull och hår.

Men Werner Masers påståenden passar åtminstone in i ett logiskt mönster, som kan förklara en del annars svårförklarliga förhållanden beträffande Rudolf Hess.

Dietmar Kröhnert

Fortsättning från sidan 5

kontrollerade TV 1 lydde de prompt. Bara ett program sändes. Det var ganska uppenbart att TV 1 här direkt stödde yttrandefrihetens dödgrävare och genom sin censur motverkade åsiktsfrihet och demokrati. Saken anmäldes till radionämnden, som precis i likhet med anmälan om vinstdelningsskatten avvisade anmälan med påståendet att "programföretaget avgör ensam vad som skall förekomma i sändning". Denna formulering var den rakt motsatta vad som förekom i ärendet om kvinnokonferensen i Oslo – eller för övrigt i ett kritiskt uttalande om bevakningen av Miljöpartiet inför valet 1985. Beslutet om kritik av bevakningen av Miljöpartiet kan nog direkt sägas vara orsaken till att vi drabbades av Miljöpartiet i riksdagen 1988.

Det är också på sin plats att avslöja att radionämnden tycker att det är odemokratiskt (!) att 90% av TVs fotbollssändningar avser herrfotboll. Fick nämnden råda i samhället i övrigt skulle väl de 95% av fotbollspubliken som bevisar herrmatcher utvisas som demokratins fiender.

En av dem som skall yttra sig över om Sveriges Radio följer demokratibestämmelserna är riksdagsledamoten Nic Grönvall. Efter ett besök i västra halvklotets i särklass hårdaste diktatur skrev Nic Grönvall en artikel i Dagens Nyheter (29 oktober 1983) där han lovprisade diktatorns "person och intellekt" och "hans engagemang att återföra... folket till självkänsla och människovärdighet". I radionämnden har man satt bocken till trädgårdsmästare.

Svårt att göra rätt när det är fel

När etermedia gör verkliga övergrepp är det dock sällan radionämnden vill – eller kan – ingripa. Radionämndens före direktör Lars Bergman har i en kritisk artikel i Svenska Dagbladet i början av 1989 påvisat hur oskyddade företag och privatpersoner i praktiken är när radio eller TV går till angrepp. Som exempel valde Bergman ett seriöst företag med 25 år i branschen som utsattes för en serie systematiska angrepp i serien "Så'nt är livet". Och när "intervjuer" sänds med personer som rings upp per telefon av i princip anonyma telefonröstare.

Hur Contra behandlades den enda gången i tidningen över huvud taget varit omnämnd i TV kan Du läsa om i rutan på sidan 5.

"Mediets centrala ställning"

När radionämnden skall fatta riktigt yviga beslut börjar man tala om en bestämmelse som säger att särskild hänsyn skall tas till TV-mediets centrala ställning i samhället. Grundidéen är att det inte går för sig att "svära, suppa, röka, slåss eller knulla" i TV-rutan. (Är det någon som påminner sig ha sett det ena eller andra någon gång? Jo visst, allt är ju selektivt!) Aschbergs rökande nuna i TV3 skulle däremot aldrig ha en chans. Tänk på att Du njuter av förbudna frukter nästa gång han dyker upp på Din skärm! Radionämnden har t o m fällt ett program där två debattdeltagare –

Jörn Donner och Kristina Lugn – rökte i TV-rutan. Sådant får inte förekomma i monopolet.

Det är inte heller tillåtet att visa en europamästerskapsmatch i boxning – även om den ena boxaren är svensk. Radionämnden har följdriktigt fällt TV-sändningen från matchen mellan Anders "Lillen" Eklund och Frank Bruno. När Ingemar Johansson kämpade om VM-titeln mot Floyd Patterson vägrade Radiotjänst att sända någonting, och denna 50-talets kanske allra största svenska sporthändelse blev därför ett strålande reklamjippo för Radio Luxembourg, som generöst nog gick över till svenska i sina direktsändningar från ringside...

Reklam är naturligtvis ännu fulare än allt som har nämnts hittills. 1987 fälldes 13 inslag för otillåten reklam, bl a vinnarmelodin i den svenska melodifestivalen, "Fyra Bugg och en Coca Cola". Lyckligtvis kan ingen fiende till yttrandefriheten ingripa mot att titeln upprepas i Contra. Pressen är fri, radio och TV är ofria.

Ett annat inslag fälldes för en att Coca Cola-flaska syntes på programledarens skrivbord. Och i ett tredje fall nämndes telefonnumret till en tidskrift (dock ej Contra!), vilket också renderade i ett fällande utlåtande.

Carl G. Holm

BREV TILL CONTRA

Contras insändarsida är till för Dig som har något att framföra, men som inte vill skriva en hel artikel. Välkommen med Din inlägg!

Utsugning av lågavlönade

Så blev många människor i Sverige för en gång skull upprörda – och därefter kom förslaget om tvångssparande.

För 20 år sedan fanns inga fattiga i Sverige. Allt var billigt och förstklassigt.

För 20 år sedan sade min schweiziske vän att Sverige var ett fantastiskt land, med goda sociala förmåner. Jag svarade då att man skulle se lite längre fram, inte bara så långt näsan räcker, att vi skulle diskutera Sverige efter tio år. Sedan lånade herr Sträng 20 miljarder utomlands för att stödja konsumtionen...

Inte mycket investerades under åren. Det behövdes mycket pengar bara för att stödja industrierna, men ingen frågade efter hur man skulle göra dessa effektiva och lönsamma. Byråkratin växte enormt.

Det investeras inte i skolor och barn. När man läser skolornas matsedlar ser man att barnen får en fattigmanskost. Kommer denna generation att förbli frisk? Några är redan undernärda.

Varför har vi landstinget. Vore det inte bättre om varje sjukhus hade sin budget, utan landstingets byråkrati?

Idag är min vän från Schweiz tyst, eller kritisk mot Sverige. Han invänder ofta "det är ologiskt". Jag har inte mycket att säga. Vi har fortfarande våra sociala förmåner, men de är mycket sämre. Även människor som lever på socialbidrag har det sämre.

Men i Sverige sker en stor utsugning av arbetande människor. De som inte arbetar, eller som låtsas arbeta, har det bra. Värst är det för dem som förvärvsarbetar och som inte är skuldsatta. I inget kapitalistiskt land sker en så stor utsugning av dessa som i Sverige.

Hur är det möjligt att det dras så mycket skatt från min lilla lön? Varför förbättrar inte Stig Malm villkoren för oss lågavlönade, och varför skänkte han 60 miljoner till det socialdemokratiska partiet, pengar som luktar möda och svett. Även på denna punkt är det fråga om utsugning. Det är en konfiskation som i Östblocket. Medlemmarna har inte en chans att rösta om denna "gåva".

Alena Nemcova

Moms-mums

I debatten om breddning av momsen har det bl a talats om moms på TV-licensen. Men licensen är ingen avgift på TV-tittande, som monopolen i dyra kampanjer försöker övertyga oss om.

Även den som utslutande tittar på video och kabel-TV måste betala licens. För det man kallar "licens" är i själva verket en skatt! En skatt på innehav av TV-apparat.

Det gör att resonemanget om moms-breddning kan föras betydligt längre. Varför inte införa moms även på andra skatter? På så sätt skulle ju världens högsta skattetryck kunna höjas med inte mindre än 23,46 %. Det vore en åtstramning värd att nämna!

Och nöjer man sig inte med det, kan man ju införa moms på momsen också: moms-moms. Vore inte det *mums*, för Feldt och övriga skattehöjare!

Carl Söderberg

Diplomatisk offensiv från Taiwan

Republiken Kina – Taiwan – har från årsskiftet satt igång en diplomatisk offensiv mot en rad länder för att försöka bryta landets diplomatiska isolering. Få länder erkänner som bekant Republiken Kina.

I Latinamerika besökte statsministern Yu Kuo-hwa såväl Bahamas, Dominikanska Republiken som Guatemala. Vidare har han besökt länder som Paraguay, Sydkorea och Singapore. Det sistnämnda landet har inte diplomatiska förbindelser med Republiken Kina. Detta visar en långt mer flexibel hållning från regimens sida.

Republiken Kina har på senare år haft en respektingivande ekonomisk framgång. Politiskt har det också skett en demokratisering. Tiden borde därför vara inne också för ett norskt handelskontor i Taipei på Taiwan.

Vi bör stödja det fria Kina – Republiken Kina.

Nils Tore Gjerde

Det eviga Ryssland

Många TV-tittare spärrade nog ganska förvånat upp ögonen när vi den 29 mars såg Elisabet Hedborgs på egen risk gjorda reportage från det sovjetiska Smolensk. Sällan har vi väl via televisionen, läs sossevisionen, fått så goda underrättelser från sovjetsamhällets baksida.

Folk bor i fallfärdiga skjul, och en man med hästkärta tilldelar pensionäerna bröd vid sporadiska tillfällen. Dessa har så att säga alltför litet att leva på, men samtidigt alltför mycket för att svälta ihjäl, hur ironiskt det än låter.

Kvinnan Tatjana Ivanko talade leende om hur nöjd hon var. Hon hade ju mat och bostad, bevars. Man blir sådan i ett atcistiskt system. Var och en tänker på sig själv och blundar för nöden. Jordbrukskolchoserna kring Smolensk låg öde, då man fört arbetsfolket till Moskva. Detta bidrog till att ytterligare försämrade livsmedelstillgången för de fattiga människorna.

Tyvärr är vi här i detta konservativt socialdemokratiska land inne på en liknande linje. Landsbygden avfolkas, jordbrukare och pensionärer diskrimineras. Man har ju importen. När pengar behöver sparas så drabbas den längsta arbetaren, lägste bonden, företagaren, hantverkaren, och den mest handikappade. För så har det ju varit förr; den minst bemedlade ska förlora mest.

Mats Boström

Stolta över Snapphanarna

I en artikel, *Skattefri revolt med vapen i hand*, har artikelförfattaren Tommy Hansson tillåtit vädra sin Skåne-aversion.

Vi i Skåne är mycket stolta över *Snapphanarna* och deras kamp mot mordbrännarkungen Karl II och hans legosoldater.

Den skånska motståndsrörelsen, liksom den småländska, kuvades av köpta legoknektar.

Makt- och mordlystna enväldshärskare har endast accepterat frihet för sig själva – inte för sina "undersåtar".

Förhoppningsvis är inte alla artiklar i *Contra* lika dåligt underbyggda.

Ernst Kroon

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har sammanställts av Carl G. Holm. Den innehåller sammanfattningar och kommentarer till händelser i världen. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är sammanfattningar av originalkällan, försvivitt inte annat markerats med citationstecken.

Nej till småföretagande!

Vi vet väl alla hur de framgångsrika företagen startar i små omständigheter. Tylö Bastu startade i en vedbod. Ikea i ett uthus. Dataföretagen Hewlett-Packard och Apple i garage.

Kommunala byråkrater lär sig aldrig av historien. Inte ens i miljardkoncernen Iecas stamort – småländska Älmhult. Pia Andersen startade en liten tygbod i sitt garage. Byggnadsnämnden i Älmhult ingrep – det ingick inte i "detaljplanen" att sälja tyg i ett garage. När den nitiska byggnadsnämnden upptäckte Pias tilltag – boden var öppen sju timmar i veckan – fick hon generöst tillstånd att driva boden vidare trots bestämmelserna – ett drygt år. Vid det senaste årsskiftet var det slut på dispensen och Pia skulle tvingas stänga. Hon lyckades nu få länsstyrelsen i Växjö på sin sida. Länsstyrelsen upphävde förbudet, med hänvisning till att det var fråga om hobbyverksamhet. Skulle det bli något stort av det lilla företaget kommer länsstyrelsen att sälla sig till företagsdödarna i byggnadsnämnden.

(SAF-Tidningen)

Nytt fall för Europadomstolen

Europakommissionen i Strasbourg har beslutat att ta upp ett nytt fall av byggnadsförbud i Sverige till prövning. Det gäller Bertil Skärby i Höganäs. Han blev 1967 lovad att det inte skulle bli några hinder för familjens medlemmar att bygga hus på den egna marken, trots att den i byggnadsplanen lades ut som "naturpark". Detta var bara till för att hindra exploatering från storbolag, inte för att stoppa byggande åt familjen (då 1967 gällde det Bertils föräldrar och hans fem syskon). Men när syskonen efter föräldrarnas död ansökte om byggnadslov blev det avslag med hänvisning till att området var naturpark...

Ingen ville kännas vid tidigare löften och saken har inte gått att få prövad inför domstol.

Nu har Europakommissionen medgivit att saken skall prövas av Europadomstolen, som ett tänkbart brott mot de mänskliga rättigheterna. Bara ett par procent av de klagomål som lämnas till Europadomstolen kommer så långt.

Ny rättskränkning planeras i det tysta

Rättsskandalerna duggar tätt. Den ena justitieministern efter den andra tvingas avgå. Men utvecklingen mot rättslöshet och medborgare i underläge fortsätter. Ett utredningsförslag drar ytterligare några strån till stacken ("Några processrättsliga frågor", DsJu 1988:66). I betänkandet föreslås att en som döms på grundval av utredning av polis eller åklagare skall kunna dömas till att betala polisens och åklagarmyndighetens utredningskostnader. En som döms skyldig skall också kunna dömas att betala arvoden som debiteras av en av polisen utsedd bokföringsbyrå som utreder ett ärende. För att ytterligare möjliggöra för åklagarna att komma med dubiösa och kostsamma påhopp på sina offer föreslår utredaren att staten skall

ta på sig det ekonomiska ansvaret för fel eller försummelser som begås av åklagaren. Denna skyddsåtgärd för dryga byråkrater föreslås kort tid efter det att en fördelad miljardär inte låtit sig nöja med att JO kritiserat kronofogdemyndigheten verksamhet, utan också stämt de ansvariga personerna för myndighetsmissbruk. Mannen bakom utredningen heter Peter Fitger och är hovrättsassessor.

Vapenregister offentligt

Länsstyrelsen i Örebro avslog en begäran från ett företag att få en förteckning på samtliga personer som sökt vapenlicens i länet. Kammarrätten upphävde beslutet och beordrade att företaget skulle få hela registret, eftersom det kunde antas de enskilda inte "skulle lida men". De fick sedan ett reklamutskick. Men med prejudikatet i handen kan naturligtvis ett bulvanföretag enkelt ordna ett register åt främmande makt, så att den vet vilka som skall oskadliggöras först vid en invasion. Eftersom det än så länge bara är Örebro län som har ett centraliserat vapenregister (i övriga delar av landet sköts vapenregistren manuellt av den lokala polismyndigheten, just för att förhindra samlad insyn av det slag som Örebro-ärendet gav) är det dock tills vidare bara närkingar som behöver känna sig oroliga.

Europakonventionen

Svenska oberoende jurister har tryckt på utgivaren av lagboken, Norstedts förlag, att Europakonventionen om de mänskliga

rättigheterna skall tas in. Norstedts vägrar och ansluter sig därmed till etablissemangets linje att Europadomstolen i Strasbourg är "en lekstuga" (Olof Palme). I Norge har man dock en annan syn på saken. I den norska lagboken ingår Europakonventionen sedan länge. Både Sverige och Norge har anslutit sig till konventionen. Det kan tilläggas att Finland nyligen anslutit sig till Europarådet och därmed kan förväntas ratificera konventionen inom en inte alltför avlägsen framtid.

Den som vill läsa Europakonventionen kan rekvidrera boken "Mänskliga rättigheter" från Contra.

Världspoliser Sveriges dröm

De små nationernas rätt är något som svenska representanter kan tala om vid högtidliga tillfällen. Den praktiska politiken är en helt annan. Det är bra att världen har två världspoliser (USA och Sovjet) menade t ex ambassadör Sverker Åström vid ett anförande på Utrikespolitiska institutet i slutet av förra året.

Bondeuppror mot bondemejeri

Det jäser på många håll bland de svenska bönderna. Ett växande missnöje riktar sig mot de bondeägda företagen. När Sven Pettersson i Dörröd i Skåne började sälja mjölk direkt till kunderna på sin gård vidtog Skånemejerier repressalie-åtgärder. Sven Pettersson vägrades vara med i pris-systemet och på Skånemejeriers egna mjölkförpackningar infördes varningstexter mot opastöriserad mjölk.

Får inte laga mat i köket!

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten i Mjölby har förbjudit en man att laga mat i sitt kök. Mannen hade tagit upp beställningar på mat till fester och föreningar. Beställningarna expedierades i mannens kök. Myndigheten misstänkte det allvarliga brottet "olovlig livsmedelshandling" – mannens kök är nämligen inte godkänt och inspekterat av myndigheten.

(Östgöta-Correspondenten)

Farlig miljöskatt

Moderaterna slåss hårt för en begränsning av koldioxidutsläppen. Regeringen har resonerat kring möjligheten att införa en särskild skatt på koldioxidutsläpp. Statens energiverk har undersökt vad som skulle hända om en skatt infördes på koldioxidut-

släpp. Naturligtvis beror effekten på skattens höjd, men energiverket har räknat med 50 öre per kg koldioxid. Elpriserna skulle öka med mellan 40 och 45 öre per kWh när kärnkraften avvecklas, istället för i annat fall 15-20 öre. Bensinen skulle öka med 1:16 per liter och priserna på hushållsel och elvärme i förbrukarledet skulle fördubblas.

De som verkligen skulle drabbas av skatten är den energiintensiva industrin. Gruvor, stålindustri och metallindustri skulle i stort sett försvinna. Skogsindustrin skulle halveras. Massatillverkningen skulle ske i utlandet med från Sverige importerad flis. Ungefär 200 000 personer skulle få sluta sina arbeten.

Förlustbolagsaffärer inom A-pressen

Samtidigt som tidningarnas ledarsidor låter skallet gå efter dem som "skatteplanerare" har A-pressen själv satsat på s k förlustbolagsaffärer. Förlustbolagsaffärer går till så att någon säljer ett bolag med gamla förluster. Inom tio år från det att förlusten uppstod är den avdragsgill mot nya vinster. Den som gör bra vinster kan därför minska sin skatt genom att köpa någon annans förluster. Som i all näringsverksamhet är det bägge parterna i affären som skall tjäna en hacka. Marknadspiset ligger på ungefär en tredjedel av de samlade förlusterna. Den som köper förlustbolaget betalar denna tredjedel, men får sin skatt sänkt med hälften.

A-pressen har förvisso gått dåligt och nu har moderbolaget kunnat sälja fem av de gamla förlustbolagen med en förtjänst på sammanlagt 12 milj kr, samtidigt som själva verksamheten förts över till nya bolag. Det var efter en kort tid som kommanditbolag som A-pressen prövade på detta skatteplaneringsknep. Till de sålda bolagen hörde Folkbladet Östgöten i Norrköping och Östra Småland i Kalmar, bägge med många förlustår bakom sig. Köparen har inte uppgivits. A-pressen har fortfarande ungefär 100 milj kr kvar i outnyttjade förluster för framtida skalbolagsaffärer. Chefredaktören för Östra Småland säger: "Från och med nu förväntar vi oss att de höga företrädare för arbetarrörelsen som... ondgör sig över samvetslösa skatteplanerare och finansvalpar i fortsättningen intar en låg profil när dessa speciella ämnen kommer på tal."

I styrelsen för A-pressen sitter bl a par-

tisekreteraren Bo Toresson och LOs andre ordförande Rune Molin.

Varifrån fick miljöpartiet rösterna?

Miljöpartiet fick nära 300 000 röster i riksdagsvalet 1988. Statistiska Centralbyråns stora väljaranalys visar att bara 50 000 av dessa röstade på Miljöpartiet 1985. 28 000 av dem som röstade på Miljöpartiet då valde andra partier 1988. De som kom till Miljöpartiet som nya 1988 kom från (m) 22 000, (fp) 42 000, (c) 29 000, (s) 61 000, (vpk) 28 000, soffliggare 50 000 och förstagsängsväljare 14 000.

Vart går sjukvårdens pengar?

I Jämtland kan det ta ett och ett halvt år för en äldre person att få en hörapparat. Trots att mer än någonsin satsas på sjukvård blir resultatet allt sämre. Och lönerna för sjukvårdspersonalen har trots de ökade resursinsatserna relativt sett sjunkit. Precis som på skolområdet är det fråga om en utbyggnad av den administrativa överbyggnaden, som kräver en allt större del av sjukvårdens samlade resurser.

(Länstidningen, Östersund)

Vem betalar vägarna?

Det har nyligen kommit ett förslag om att införa särskilda vägavgifter på de 130 bästa milen i Sverige. De avgifterna finns redan! Skatterna på bilar och bensin är avsedda just för det ändamålet. Tidigare hade man i statsbudgeten en särskild koppling mellan "vägskattemedel" och kostnaderna för underhåll och byggande av vägar. Men den kopplingen är sedan länge borta i den formella bokföringen. Nu är vägskatterna vanliga skatteinkomster som läggs i den stora potten – utan specialdestination till vägnätet. Självklart är det en riktig fördelningsprincip för kostnaderna att den som åker skall betala. Men eftersom det är både dyrt och tidskrävande att ha avgiftskontroller längs vägarna har det ordnats genom skatt på drivmedel som är kopplad just till körsträckan. Och lastbilar som sliter extra mycket på vägnätet får betala extra mycket. De studier som gjorts visar att trafikanterna betalar 27,6 miljarder i skatter per år. Medan de sammanlagda kostnaderna för vägar, trafikpolis, sjukvård för trafikoffrer osv bara är 14,4 miljarder. Den speciella vägavgiften betalas alltså redan idag med över 13 miljarder kronor per år!

UTLANDS-NYTT

Någon säger ifrån

Vissa politiker tycks tro att man kan plundra bilister och egnahemsägare på hur mycket pengar som helst. Den som lärt känna danska bilskatter kan tro att det verkligen är möjligt. Den som kommer ihåg "förslag 13" i Kalifornien vet att det inte går att driva fastighetsskatterna hur långt som helst utan att väljarna reagerar. Då var det en gräsrotsrörelse utanför partierna som agiterade. Det är emellertid sällan något parti protesterar på allvar mot höjda pålagor på bilar och egna hem. Så har emellertid nu skett i Nederländerna. Den nederländska regeringen hade lagt fram ett ambitiöst miljöprogram. Om det var regeringen överens. Men inte om hur programmet skulle finansieras. Premiärminister Ruud Lubbers kristdemokratiska parti ville avskaffa avdragen för bilresor till arbetet, de ville höja bensinskatten och höja fastighetsskatterna. Nu får det vara nog sa liberalernas ledare – och kristdemokraternas koalitionspartner – Joris Voorhoeve. Regeringen avgick och nu blir det nyval i september. Ett val där bilister och egnahemsägare för en gångs skull har ett vänligt sinnat parti att rösta på.

Demonstrationer i Ungern

Den 15 mars, på den "gamla" nationaldagen i Ungern – den som firades innan kommunisternas maktövertagande – ordnades en stor demonstration av de fria grupperna. Flygblad delades ut med tolv krav, bland vilka kan nämnas:

- Flerpartisystem
- Rättsstat istället för polisstat
- Ytrandefrihet och fri press
- Strejkrätt
- Frihet och självbestämmande för Östeuropas folk
- Fritt och neutralt Ungern, bort med de sovjetiska trupperna
- Slut på historieförfälskningen
- Sanningen om upproret 1956, årsdagen skall firas som helgdag

Dessa punkter skiljer sig inte nämnvärt från kraven 1956. Innan demonstrationsdagen gick många rykten om provokationer från den sovjetiska armén. Vissa provokationer förekom, men det uppstod

inga större våldsamheter.

Taiwan bygger stridsflygplan

Taiwan har nu anslutit sig till den lilla exklusiva grupp länder som bygger egna avancerade stridsflygplan (de övriga är USA, Sovjet, Storbritannien, Frankrike, Sverige och Israel). Detta sedan USA 1981 vägrat att leverera F-20 Tigershark, efter USAs erkännande av den kommunistiska regimen i Peking. Genom överenskommelser med flera av de amerikanska företag som levererar utrustning också till Gripen har Aero Industry Development Centre utvecklat en kinesisk version av F-16, det f n mest framgångsrika amerikanska stridsflygplanet. Det kinesiska/taiwanesiska planet kallas IDF och satsningen är enligt uppgift på över 150 miljarder kronor, tre gånger Gripen-projektet.

När det stod klart att Taiwan inte skulle få köpa avancerade amerikanska plan undersökte man bl a möjligheterna att köpa svenska flygplan, men man fick inte ens något ordentligt svar från svenska myndigheter och tillverkare.

1982 beslutades så om det inhemska projektet. Det första planet är nu flygfärdigt.

(Flight International, London)

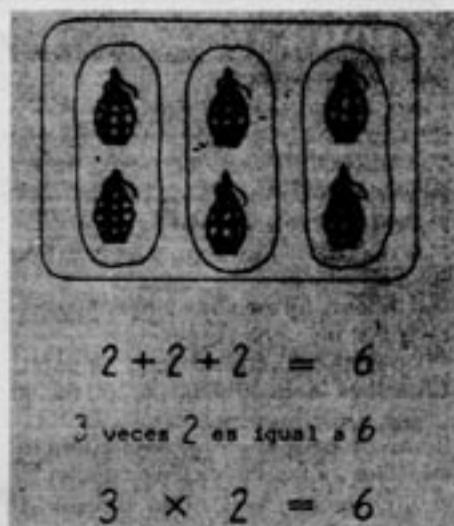
Världsfredsrådet

Frank Swift har varit sekreterare i den Helsingfors-baserade kommunistiska frontorganisationen Världsfredsrådet. Han medger i den brittiska kommunistiska dagstidningen *Morning Star* att huvuddelen av rådets utgifter betalas direkt av Sovjetunionen. Världsfredsrådet intar alltid en pro-sovjetisk ställning i internationella stridsfrågor och skys av oberoende fredsorganisationer som Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen. Den folkpartistiska riksdagsledamoten Ingela Mårtensson deltog dock glatt i ett av Världsfredsrådet arrangerat jippo i Köpenhamn 1986.

(Counterpoint, Canterbury)

Fiasko för tyska Konsum

För några år sedan drabbades den tyska fackföreningsrörelsens stolthet, bostads-

Nicaragua får generöst bistånd från Sverige. Det används bl a till skolböcker. Som denna, där barnen lär sig räkna med hjälp av handgranater på bild.

företaget Neue Heimat, av något som i praktiken var konkurs. Företaget med hundratusentals lägenheter och hela Västtysklands ledande fackföreningsgarnityr i styrelsen såldes till en privatperson för en struntsumma sedan förlusterna växt sig för stora. Men köparen visade sig inte ha några pengar att betala med...

Nu upprepar sig historien med västtyska Konsum, Coop. VD, med god förankring i den tyska socialdemokratin, Bernd Otto flydde till Sydafrika sedan sanningen om företaget avslöjats av *Der Spiegel*. Otto hade drivit en våldsamt expansiv politik och Coop hade blivit Västtysklands tredje största matvarukedja. Det var bara det att expansionen skedde med lånade pengar och lånen bokfördes aldrig ordentligt. Själv tog Otto dock ut en lön på 17 miljoner kronor om året. Coop börsnoterades – straxt innan bubblan sprack – varefter aktierna sjönk kraftigt i värde och fordringsägarna tog över företaget. Till de stora fordringsägarna hör Svenska Handelsbanken.

De gröna och fredsrorelsen jöbar åt KGB

Den nye KGB-chefen Vladimir Krjutjov berättar i den sovjetiska propagandatidskriften *Mesjnarodnaja Sjish* hur den sovjetiska säkerhetstjänsten KGB använt sig av både fredsrorelsen och "radikala miljövännen i Väst" för att påverka "hjärnorna hos politiker i Väst". "De praktiska åtgärder som vi infört för att bryta isen i

Västeuropa har burit frukt. Vi har lyckats förändra människors inställning. Den av Gorbatsjov förda politiken har varit mycket framgångsrik. Vi kommer att fortsätta att inrikta oss på de gröna och fredsrörelserna... för att ställa dessa människor i förgrunden, för att påverka politikernas hjärnor."

Apartheid gynnas av sanktioner

När General Motors på grund av påtryckningar i USA beslöt sig att dra sig ur Sydafrika reagerade den lokala företagsledningen snabbt. Den köpte företaget av GM, döpte om det till Delta Motors, sa upp 500 man (de flesta svarta) och avskaffade genast Sullivan-reglerna, de regler som skall garantera att amerikanska företag i Sydafrika inte diskriminerar sina svarta anställda. Delta Motors ändrade också genast på GM South Africa's princip att inte sälja bilar till apartheid-regimen.

Fler företag har genomgått liknande förvandlingar. Både amerikansk- och europeisk-ägda företag. Japanska och västtyska företag fortsätter dock som förr- och tjänar bra på det. Men när påtryckningar från opinionen i USA och Europa har lett till utförsäljning har priserna pressats. Anläggningarna och personalen finns ju på plats och kan inte flyttas. Köparna har alla kort på hand. De som har satsat på de nya företagen på Johannesburg-börsen har därför tjänat stora pengar. Och det är inte svarta som satsat på börsen...

En rad svenska organisationer försöker nu genom att bojkotta småföretagare i Sverige som har leveransavtal med Shell genomdriva en utveckling som är lika negativ för de svarta som försäljningen av sydafrikanska General Motors. Det är oklart varför man valt ut just Shell för bojkotten. Också BP har betydande verksamhet i Sydafrika.

(US News & World Report)

Sådan är socialismen

1981 tog socialisten Andreas Papandreu över makten. Då hade en konservativ regering under Konstantin Karamanlis styrt landet sedan militärjuntan störtades 1974. När socialisterna tog över började ekonomin rasa utför. Ungefär samtidigt som resten av världen började uppleva den längsta uppgångsperioden under efterkrigstiden... Låt siffrorna (genomsnittssiffror för den konservativa respektive socialistiska perioden) tala sitt eget språk:

	1974-81	1981-89
BNP-tillväxt	4,4%	1,1%
Budgetunderskott*	5%	12%
Statsskuld/BNP	0,28	1,02
Produktivitetens ökning		
i industrin	2,6%	0,2%
Inflation	16,2%	16,4%
Investeringar	+4,8%	-0,9%
Arbetslöshet	2,8%	6,5%
Löneökningar	4,7%	1,8%

*Som andel av BNP

Ja till Sydafrika-investeringar

"Bara de som arbetar för en kommunistisk stat ser utförsäljning av investeringar som varande i Sydafrikas intresse. Om Väst verkligen vill stärka de svartas position skulle man dubbla investeringarna i Sydafrika, inte dra tillbaka dem". Uttalandet är gjort av ordföranden för Inkatha-rörelsen i Sydafrika, Mangosuthu Buthelezi och han tillade att minskade investeringar skulle drabba de svarta framför andra.

(Freedom Network News)

Fick stanna till slut

Det är inte bara svenska socialdemokrater som gör sitt bästa för att hindra flyktingar från Öst att finna en fristad. Även USA har fått sin släng av varan. Kommer ni ihåg Valter Polovtjak, den ukrainske tolvårige avhopparen som inte ville följa med sina föräldrar tillbaka efter ett besök i Chicago 1980? Valter skulle enligt de amerikanska myndigheterna mot sin vilja återförenas med föräldrarna i Ukraina, men genom skickligt fördröjningsarbete lyckades ett antal advokater hålla den juridiska kvamen

rullande tills Valter fyllde arton år och blev myndig. Då fick han bestämma själv och alla ärenden rörande hans fall lades automatiskt ned.

Stöd till USA i Öst

I öst stöder man USA. Det framgår av en opinionsundersökning som gjorts av Radio Free Europe. Radiostationen i München har utvecklat tekniken att göra opinionsundersökningar också bakom järnridån. RFE frågade om de intervjuade skulle stödja USA eller Sovjet om en allvarlig konflikt skulle uppstå mellan de två supermakterna. Intervjuerna omfattade 1680 tjeckoslovaker, 1171 ungrare, 1743 polacker och 1256 rumäner. Sammanräknat i de tre första länderna skulle 48 procent sympatisera med USA, 5 procent med Sovjet, 33 procent inte med någondera och 14 procent ville inte svara. I Rumänien skulle hela 59 procent stödja USA och bara 3 procent Sovjet.

(Exaudi, Göteborg)

KGB ökar insatsen

KGB och GRU har under 1988 ökat sina ansträngningar att värva agenter. Detta uppger samstämmigt säkerhetstjänsterna i Storbritannien, USA och de nordiska länderna. I Sverige tas uppskattningsvis 1000 nya kontakter varje år i syfte att värva agenter. Glasnost som innebär ökade personkontakter mellan Öst och Väst utnyttjas av spionaget. Inte minst inriktar sig Sovjet på industrispionage, ett sätt att försöka komma runt de ekonomiska problemen inom landet.

KOMMUNISTISKA ERÖVRINGAR

År	Land	Polit. frihet	Medborgl frihet	Status	År	Land	Polit. frihet	Medborgl frihet	Status
1917	Ryssland (1)	7	6+	EF	1968	Syrien	6	7	EF
1920	Ukraina (2)	7	6+	EF	1969	Libyen	6	6	EF
1920	Vitryssland (3)	7	6+	EF	1969	Sydjemen	6	7	EF
1920	Armenien (8)	7	6+	EF	1970	Guyana	5	5	DF
1920	Georgien (9)	7	6+	EF	1972	Irak	7	7	EF
1920	Azerbajdsjan (10)	7	6+	EF	1973	Alganistan	7	7	EF
1920	Kazachstan (11)	7	6+	EF	1973	Zambia	5	5	DF
1920	Kirgisistan (12)	7	6+	EF	1974	Etiopien	6+	7	EF
1920	Tadzjikistan (13)	7	6+	EF	1975	Angola	7	7	EF
1924	Mongoliet	7	6+	EF	1975	Kambodja	7	7	EF
1924	Turkmenistan (14)	7	6+	EF	1975	Guinea-Bissau	6	7	EF
1924	Uzbekistan (15)	7	6+	EF	1975	Laos	7	7	EF
1940	Estland (4)	7	6+	EF	1975	Madagaskar	5	5	DF
1940	Lettland (5)	7	6+	EF	1975	Moçambique	6	7	EF
1940	Litauen (6)	7	6+	EF	1975	Sao Tome/Principe	7	7	EF
1940	Moldavien (7)	7	6+	EF	1975	Sydvietnam	6+	7	EF
1946	Albanien	7	7	EF	1977	Benin	7	7	EF
1946	Bulgarien	7	7	EF	1977	Seychellerna	6	6	EF
1946	Jugoslavien	6	5	EF	1979	Nicaragua	5	5+	DF
1947	Polen	5+	5	DF	1980	Kap Verde	5+	6	DF
1947	Rumänien	7	7	EF	1980	Zimbabwe	5-	6	DF
1948	Tjeckoslovakien	7	6	EF	1981	Ghana	7	6	EF
1948	Nordkorea	7	7	EF	1983	Burkina-Faso	7	6	EF
1949	Kina	6	6	EF					
1949	Östtyskland	7	6	EF					
1949	Ungern	5	4+	DF					
1951	Tibet	6	6	EF					
1954	Nordvietnam	6+	7	EF					
1958	Guinea	7	6	EF					
1960	Kuba	6	6	EF					
1962	Algeriet	6	6	EF					
1962	Burma	7	7	EF					
1967	Tanzania	6	6	EF					
1968	Kongo	7	6	EF					
1968	Mali	7	6	EF					

Total folkmängd: 1 854 991 000.

Vi publicerar här den fullständiga tabellen över kommunist- eller marxist-leninistkontrollerade länder. Den politiska och den medborgliga friheten är graderad efter en skala från 1 till 7, där 1 motsvarar största möjliga frihet, dvs den frihet som medborgaren åtnjuter i t ex USA eller Storbritannien. Beteckningen 7 innebär total ofrihet. Ett plustecken indikerar en förbättring, jämfört med föregående år. Status indikerar om landet kan betecknas som fritt eller inte. EF innebär ej fritt, DF delvis fritt.

(Källa: Freedom House Rapport *Freedom at issue*, 1988)

Sovjetunionen består förutom Ryssland av ytterligare fjorton områden, som alla uppslukats av det sovjetiska imperiet. Siffrorna på kartan återfinns i tabellen.

Slaveri i vår tid

I dagarna kommer Tommy Hansson – välkänd för *Contra*-läsaren för sina artiklar om bl a Angola – ut med en ny bok på *Contra* förlag: *Slaveri i vår tid*.

I boken tas de marxistiska teorierna upp till skärskådan. Syftet är att visa varför marxismen leder till mänskligt slaveri. Författaren behandlar också verkligheten i ett antal kommunistiska länder och kastar ljus över Karl Marx' person. Dessutom presenteras en analys av vänster-*vriddningen* i massmedia.

Hur kom det sig att Roosevelt lät Stalin förhandla sig till herraväldet över större delen av Östeuropa? Hur uppstod ryktet om att AIDS uppkommit i amerikanska laboratorier? I avsnittet *Subversion* berättar Tommy Hansson om hur Sovjetunionen försöker undergräva det kapitalistiska samhället genom desinformation och infiltration...

Den subversiva (undergrävande) verksamheten mot den fria världen är lika gammal som marxismen; Karl Marx och hans anhängare tog sig genast efter *Manifestets* publicering an uppgiften, att med propaganda och desinformation som

hjälpmedel skapa förutsättningar för en socialistisk revolution i Preussen. Detta försök misslyckades eftersom kommunisterna vid denna tidpunkt saknade resurser med vilka de revolutionära strävandena kunde backas upp. Dessa resurser tillskapades först med upprättandet av "världens första socialistiska stat".

Man kan, grovt räknat, skilja mellan tre uppgifter för den sovjetiska och kommunistiska undergrävande verksamheten: spioneri och underrättelseverksamhet; försök att genom olika metoder (legala och illegala) påverka mål-landet; förberedelser för att upprätta en organisation som kan ta över vid ett givet tillfälle, t ex vid en sovjetisk ockupation. KGB är givetvis engagerat i alla dessa aktiviteter, liksom de sovjetiska klientstaternas underrättelseorgan som arbetar nära samman med KGB och GRU. KGB har som sin uppgift att bevara och bygga ut kommunistpartiernas ställning i Sovjet och hela världen.

KGB är därför aktivt både med att övervaka de inom och utom

landet bosatta sovjetiska medborgarna och med undergrävande verksamhet utomlands. KGB har som "partiets svärd och sköld" en både offensiv och defensiv uppgift. Eftersom KGB vidare verkar inom ramen för en totalitär diktatur, och alltså inte kan kontrolleras av allmänheten och dess valda företrädare, har KGB avsevärt större makt än t ex den amerikanska motsvarigheten CIA, som ständigt får finna sig i att bli utsatt för kritisk granskning av massmedia och politiker. Precis som för vår egen SÄPO. Detta är både legalt och önskvärt, eftersom USA och Sverige är demokratier och inte kan acceptera att speciella organisationer som CIA och SÄPO, med deras resurser, får otillbörligt stort inflytande över landets affärer och över de enskilda medborgarna.

KGB och GRU företräder sovjetkommunismens positioner i utlandet, och har i sin verksamhet stor hjälp av det öppna samhällsskick, vilket är demokratiernas både styrka och svaghet. Den del av Sovjets subversiva verksamhet som består i regelrätt spioneri har övertygande behandlats i en rad publikationer. Därför ska istället fästas särskild vikt vid den mångfasetterade aktivitet som avses med termer som desinformation och påverkan, och som är förrädiskt svårt att handskas med, då den befinner sig i ett otydligt gränsland mellan legalt och illegalt.

Rykten om AIDS

Desinformation är att sprida falska rykten och uppgifter i syfte att misskreditera någon, i Sovjets fall det kapitalistiska samhället och erkanerligen Förenta staterna. Ett känt exempel på desinformation var den antisemitiska kampanj som drabbade Västtyskland mellan julaftonen 1959 och februari 1960, då den västtyska polisen inregistrerade 833 antisemitiska handlingar av typ hakkorsmålningar på synagogor. Ryktet om en upplammande nazivåg i Tyskland spreds snabbt över hela

Den subversiva verksamheten mot den fria världen är lika gammal som marxismen.

världen. Under 1960-talet kunde sedan västliga underrättelseorganisationer kartlägga vad som i verkligheten skett, vilket var att KGB initierat denna kampanj för att misskreditera Tyska förbundsrepubliken. Arkitekten bakom aktionen var general Ivan I Agajants. Omvärlden skulle således bibringas uppfattningen, att nazismen åter marscherade i Tyskland. Emellertid avslöjades den ryska komplotten av sovjetiska avhoppare.

Andra metoder för desinformation kan vara att i västpress plantera artiklar som ger antivästlig information, eller att förfälska dokument vilka också lämnas till västliga media med samma syfte. Ett annat exempel på desinformation är den propaganda som spritts om att sjukdomen AIDS skulle ha uppkommit genom att ett AIDS-virus framställdes i amerikanska laboratorier som ett led i militära, biologiska experiment i USA.

Det var hösten 1985 som KGB började påstå, att AIDS inte uppkommit på naturlig väg. Vid den "alliansfria" rörelsens möte i Harare, Zimbabwe hösten 1986 distribuerades en pamflett med rubriken "AIDS: USA home-made evil, not made in Africa". Uppenbarligen försökte skriften slå mynt av den afrikanska nationalismen och känslan av att vara utsatt för någon slags konspiration från amerikanskt håll. Pamfletten hade skrivits av forskarparet Jakob och Lilli Segal. Den svenska kommunisttidningen *Norrskensflamman* (APK) spann vidare på denna tråd och skrev felaktigt, att pamflettskribenterna var "franska" forskare. Segal är emellertid född ryss och har mångårig forskarerfarenhet från Kuba och Östtyskland.

Segals version av HIV-virusets uppkomst – att det framställdes i ett amerikanskt forskningsinstitut – övertogs senare bl a av engelska *Sunday Times* och svenska *Aftonbladet*. Tyvärr för KGBs drivna desinformatorer har den välkände sovjetiske professorn Viktor M Zhdanov lämnat hundraprocentigt motstridiga uppgifter relativt den sovjetiska historieskrivningen. Zhdanov har således hävdad, att AIDS fanns i Sovjetunionen så tidigt som 1974 och att allt tyder på, att det först uppstod i Centralafrika för flera hundra år sedan.

Roosevelt

När det gäller den mer subtila metod som kan kallas påverkan, vilket omfattar bildandet av opinioner och formandet av atti-

tyder, ska här exemplifieras med den kommunistiska infiltrationen inom den amerikanska Roosevelt-administrationen, där regeringens flathet gentemot kommunismen i allmänhet, och Sovjetunionen i synnerhet, var optimalt. Den illa beryktade senatorn Joseph McCarthy drev frågan om kommunisternas infiltration i det amerikanska samhället i början av 1950-talet, och det är av den anledningen som kritiker av kommunismen därefter av kommunister och deras medlöpare ofta avfärdats som "mccarthyster". Att McCarthy var fräck, opportunistisk och delvis använde sig av ovärdiga metoder bevisar dock inte att han hade fel i alla sakfrågor.

Det amerikanska kommunistpartiets underjordiska organisation under Roosevelt leddes av en ungrare med ett förflutet i Bela Kuns administration. Han hade ett flertal olika täcknamn men hette egentligen Alexander Goldberger. Med honom hade det sovjetiska spionaget i Washington kontakt. Goldberger kunde känna sig nöjd med sina resultat, ty 1930-talets depressionstid gjorde att många amerikaner radikaliserades och inte oglärla lyssnade till lockrop från "världens första socialistiska stat". Kommunismens möjligheter att vinna inflytande underlättades vidare av Roosevelts omtalade New Deal-ideologi, som var ytterst vag i konturerna och attraherade såväl respektabla socialliberaler som övertygade kommunister. På så sätt kunde kommunisterna för sina syften rekrytera och i USAs administration placera en rad kvalificerade befattningshavare. Till detta kom medelamerikanens relativa okunnighet om ideologiska distinktioner: anarkister, socialdemokrater, liberaler, kommunister – alla benämndes med amerikanskt språkbruk "liberals". Presidenten själv var inte något undantag från denna utbredda okunnighet.

Jaltaöverenskommelsen

Den som mer än andra har avslöjat kommunisternas konspiratoriska verksamhet i syfte att infiltrera Roosevelt-administrationen i prokommunistisk och prosovjetisk riktning är avhopparen Whittaker Chambers, både i privata samtal med den amerikanska säkerhetstjänsten, och i boken *Witness*. Chambers började tvivla på kommunismen när Stalins häxprocesser på 1930-talet blev kända, och han beslöt sig för att börja samarbeta med säkerhetstjänsten. 1937 hade kommunisterna lyck-

ats placera en rad ideologiska sympatisörer på betydelsefulla poster, t ex Alger Hiss, Henry Collins, Julian Wadleigh, David Carpenter, George Silverman och Harry Dexter White. Hiss, som av vänstern martyrförklarats som ett offer för mccartyernas "rabiata antikommunism", var utan varje spår av tvivel en övertygad kommunist som utnyttjade New Deal-politikens

Tommy Hansson

vaga kontur för att skaffa sig en framskjutet ställning inom administrationen. Hiss kopierade en betydande mängd hemliga dokument från utrikesdepartementet och överlämnade dessa till ryssarna. Genom Hiss arbete kunde Sovjetunionen avslöja utrikesdepartementets kodsystém, vilket departementet offentligt deklarerade efter krigsslutet 1945.

Men det var framförallt genom sin attitydskapande funktion som den kommunistiska femtekolonnen inom Roosevelts administration hade sin stora betydelse i sin direkta påverkan av Förenta staterna utrikespolitik. Vilken betydelse denna sorts subversiva verksamhet hade för presidentens egen positiva bild av Stalin – som han kallade "Uncle Joe" – och sovjetstaten blir kanske aldrig helt klarlagt, men säkert är att de många kommunisterna och kommunistiska medlöparna bidrog till hans ohörsamhet relativt säkerhetstjänstens varningar beträffande den sovjetiska målsättningen efter kriget. Hade förhållandena varit annorlunda, hade Stalin kanske aldrig kunnat förhandla sig fram till herraväldet över större delen av Östeuropa under konferensen i Jalta; vid denna ingick f o Hiss i den amerikanska delegationen.

Tommy Hansson

Sanktioner skapar arbetslöshet bland de svarta!

Gazankulu är en av sex sydafrikanska "självstyrande stater" (tidigare kallade hemländer). Enligt den radikala propagandan är ledarna i dessa områden endast marionetter som styrs av den vita nationalistregeringen i Pretoria. Men är det så?

– Nej, långt därifrån – men vi föredrar samtal med de vita framför konfrontation, säger Edward Mingha, Gazankulus utbildningsminister. Tommy Hansson träffar honom i områdets huvudstad Giyani, i regionen med samma namn.

Ett exempel på Gazankulus mått av självbestämmande är dess flyktingpolitik. I området finns tiotusentals flyktingar från Mozambique, vilka flytt från kriget mellan Frelimo-regimen och motståndsrörelsen RENAMO.

De flyende har riskerat bli uppätta av vilda djur i Krugerparken (världens största nationalpark), som de tvingats ta sig igenom, för att nå fred och säkerhet i Sydafrika.

Men regeringen i Pretoria vill inte ha dessa människor. De utgör en tung ekonomisk börda

för en sydafrikansk ekonomi, som drabbats hårt av den internationella sanktionspolitiken. Regeringen i Gazankulu tar dock gärna emot flyktingarna, trots sydafrikanernas motstånd, förklarar minister Mingha: – De kommer från samma etniska folkgrupp som vi, de tillhör shangaan/songas och talar vårt språk. Vi kan inte skicka dem tillbaka till Mozambique oavsett vad Pretoria säger.

Ytlig Jesse Jackson

Edward Mingha, som var talman i Gazankulus sextioåttå man starka parlament åren 1973–78, innan han blev medlem av regeringen 1979, understryker att han ingalunda stöder apartheid.

– Definitivt inte. Men det är bättre att sätta sig ner vid förhandlingsbordet än att bedriva konfrontation. Och vi stöder inte de utländska sanktionerna mot Sydafrika, som ofta bara fyller ett inrikespolitiskt behov i Väst. Sanktioner skapar arbetslöshet bland dem som man i utlandet säger sig vilja hjälpa, nämligen de svarta.

Särskilt vänder sig Edward Mingha mot inställningen i USA.

– Där har de områden med större problem mellan svarta och vita än vad som finns hos oss. Jag vet, för jag har själv varit där.

– Politiker som Jesse Jackson, som jag träffat i USA, har en mycket ytlig kunskap om den

verkliga situationen i Sydafrika.

Mingha ger en ingående och djupt sakkunnig redogörelse för de stamtraditioner som fortfarande är starkt rotade i hans del av Sydafrika.

En av de mest väsentliga uppgifterna i Sydafrika är att överbrygga klyftan mellan de gamla

och de nya traditionerna, menar han.

Inget gerillakrig

De etniska sedvänjorna kan också ha positiva effekter, säger minister Mingha.

– Enligt stamtraditionerna är det en plikt att rapportera till hövdingen om du ser några

Edward Mingha, Gazankulus utbildningsminister.

främlingar i området. Därför kan inte ANC-terrorister, som kommer in i landet från andra stater i södra Afrika, undgå att bli upptäckta av befolkningen. Och folket accepterar inte sådana människor här. Jag tror detta är orsaken till att vi inte har gerillakrig i egentlig mening i Sydafrika.

Edward Mingha och hans regeringskollegor vill naturligtvis se ett snart slut på den apartheidlagstiftning som fortfarande finns kvar i landet, även om den knappast alls märks i Gazankulu.

– Group Areas Act måste avskaffas. Men det är lyckligast om detta sker över en viss tidsperiod än att det sker över en natt. Den konservativa opinionen, främst inom Conservative Party, är oroande.

Men även om det skulle gå så långt att de kom till makten, så är jag övertygad om att de inte skulle bli långvariga. Utvecklingen har redan gått för långt för att de skulle kunna vrida klockan tillbaka.

Vitala företag

Det ekonomiska huvudcentrat i Gazankulu – som gränsar till Lebowa i nordöstra Sydafrika –

är Nkowa-Nkowa, som ligger femton kilometer öster om det natursköna Tzaneen. I Nkowa-Nkowa finns en rad mycket vitala företag, i hela Gazankulu finns 119 affärs- och 48 industriföretag vilka sysselsätter cirka 7 000 av områdets 600 000 människor.

Ett av de största företagen är *Transfeather Limited*, som är en joint venture mellan Sydafrika och Italien. Företagets verkställande direktör är Claudio Tabanelli, som öppenlydigt tillstår:

– Det var mitt livs bästa affärsbeslut att komma hit. Här kan vi dessutom arbeta, bo och koppla av mitt i en underbar natur.

Om sanktionspolitiken skulle sätta stopp för Tabanellis affärer i Gazankulu, så skulle företagets 250 anställda förlora sina arbeten. *Transfeather* producerar fjädrar till sovsäckar, täckjackor, handskar etc.

Ingen svart entreprenör

Ett annat av många framåt-

Transfeather Limited i Nkowa-Nkowa producerar fjädrar till sovsäckar och täckjackor.

strävande företag i Nkowa-Nkowa är *Gazankulu Atchar*, som sysselsätter 110 personer, de flesta svarta kvinnor. Detta företag producerar fruktsås av chutney-typ, som används som ingrediens i matlagning eller som smörgåspålägg.

– Vi vann bli den åttonde internationella matmässan i Düsseldorf 1985, säger företagets manager, Jan Pretorius, inte utan stolthet.

Det organ som administrerar företagsamheten i området heter Shangaan/Tsonga Development Corporation Limited

och ligs av Gazankulus regering. Man har lyckats aktivera områdets ekonomi och företagsamhet i enlighet med Sydafrikas plan för ekonomisk decentralisering, men ett stort problem består förklarar Eugene Rou vid utvecklingsorganet:

– Tyvärr har vi ännu inte lyckats få fram någon svart entreprenör i Giyanai. De svarta måste bli mer ekonomiskt aktiva, det är gamla stamtraditioner som hindrar dem.

Tommy Hansson

Jan Pretorius är manager för företaget Gazankulu Aktar, som producerar fruktsås av chutney-typ.

RADANNONSER

Välkommen med radannonser. Priset är 30:- för sex rader. Räkna med 40 nedslag per rad. Bifoga betalningen vid annonsbeställningen.

Litteratur

"Objektivismen är förnuftets och frihetens filosofi. Objektivistisk litteratur kan köpas från HU Boktjänst. Ring 08-94 75 88 (kvällstid)."

Kamera

med autofokus önskas köpas. Ring Filip 08-99 22 77.

Klippböcker

Aktuellt årgångarna 1977–1987 (10 band) säljes. Tel 08-751 56 26.

Miljövänner eller hembygdsfascister?

Dietmar Kröhnerts artikel om Miljöpartiet i *Contra* nr 2/1989 har upprört miljöpartisterna. Vi publicerar här ett inlägg från Miljöpartiets språkrör Fiona Björling, samt en replik från Kröhnert.

Kröhnert förtalar Miljöpartiet!

Contra nr 2/1989 innehåller en infam artikel av Dietmar Kröhnert ägnad Miljöpartiet. Under ett fotografi av Hitler m fl har redaktionen skrivit: "Det råder ingen tvekan om att Adolf Hitler var den europeiske 1900-tals politiker som levde mest konsekvent enligt de grönas ideal. Han var vegetarian, djurvän och engagerad för Tysklands självförsörjning..."

Själv är jag – Miljöpartiets språkrör – varken vegetarian eller utpräglad djurvän. Slipper jag då stämpeln som fascist och antisemit? Kröhnerts logiska felsats är en grov intellektuell ohederlighet; sådana används just av människor som är fixerade vid sina egna fördomar.

Sanningen är ganska maktlös mot hat och fördomar men på följande punkter kräver jag att få bemöta Kröhnert.

1. Miljöpartiets inställning till naturen präglas inte av romantiskt svärmeri utan av en vaksamhet för den miljöförstöring som är ett faktum idag. Att vilja ta sig an dagens problem - döende skog och hav, oljeutsläpp i Antarktis, klimatförändringar - är att bemöta verkligheten. Vem flyr till drömmar? Kröhnert naturligtvis när han som en annan Don Quijote slåss mot väderkvarnar: allmogekonservatism – PANG! – gemeinschaft – PANG! – hembygdsfascism – PANG! – blodfrändskap, nationalistisk isolationism, småstadslandet!

2. För dem som känner till begreppet självbärande utveckling (sustainable development) är småskalighet i allra högsta grad en ekologisk princip. Den leder till en utveckling som håller i längden, som inte spårar ur.

Till de grönas förespråkade småskalighet lägger Kröhnert egna påhittade ingredienser: nationalism, blodfrändskap, familjeharmoni – en av fyra mystiska harmonier som vi i Miljöpartiet aldrig har hört talas om.

Kröhnert låter bli att diskutera vårt program för invandrare och flyktingar – det skulle förstöra hans tes. Miljöpartiets politik grundar sig på fyra etiska principer av vilka den ena är solidaritet med hela jordens befolkning. Sverige är inte ett dugg överlägset andra länder – men det är ett privilegierat land, och vi som bor här tar för oss mer än vår rättmätiga andel av jordens resurser. Miljöpartiet är övertygat om att EG kommer att sätta sina egna intressen över u-ländernas. Ekonomisk tillväxt kommer allt som oftast i konflikt med solidaritet som kräver uppoffring.

Jag läste i Svenska Dagbladet

den 5 januari att Kröhnert studerar historia. Där säger han: "Folk tror att historia bara handlar om gamla kungar, med det är ju våra rötter och rör så mycket annat..." Varför då ösa förakt på Miljöpartiet för att vi i en av våra 20 punkter om kultur betonar vikten av att stärka våra rötter, såväl i lokalsamhället som i Norden? Du får bestämma Dig – är det skumt att bry sig om sina rötter eller inte?

3. "Vi vet idag att Miljöpartiet är ett hot mot det öppna samhället", skriver Kröhnert, och nämner bl a att Miljöpartiet vill införa en samhällstjänst. Den samhällstjänsten vi tänker oss är inget annat än dagens militärtjänst med utbyggda möjligheter att ersätta en vapentjänst med en vapenfri tjänst. Den skulle gälla alla – dvs även kvinnor. Detta är inte en fråga om "kommandomedel" för att "omprogrammera de vuxna medborgarna". Det gäller att ta landets sårbarhet på allvar. Den dagen landets sårbarhet blottläggs i en krissituation kan det annars bli fråga om riktig fascism – till skillnad från väderkvamsfascism.

4. Kröhnert är också orolig för att Miljöpartiet vill få fler kvinnor i de beslutande församlingarna. Vill han även ifrågasätta riksdagens beslut, där utredningen *Varannan damernas* fick stöd? Enligt förslaget ska kvinnorepresentationen i statliga organ vara minst 30 procent 1992, och minst 40 procent 1995.

På sidorna 6–7 i *Contra* nr 2/89 associeras alltså Miljöpartiet med Hitler och fascism. På samma sidor beskrivs vi som "starkt kommunistinfiltrerade" och med "feministiska och starkt försvarsfientliga åsikter".

Nu undrar vi vad *Frihetens Röst* betyder. Är det männe friheten att efter eget tycke förljuga och förtala politiska motståndare. Och är detta i sin tur bästa sättet att försvara västerländsk demokrati?

Fiona Björling, språkrör

Jag redovisar bara fakta!

Fiona Björling blir upprörd när hon läser min artikel i *Contra*. Men jag är inte ensam om att vara kritisk mot Miljöpartiet. Statsvetaren Stig-Björn Ljunggren, socialdemokrat utan partibok, kallar i en analytisk uppsats Miljöpartiet för "hembygdsfascister". Formuleringen är kanske lite tillspetsad, och förvisso kan inte varje miljöpartist ges den beteckningen. Men det ligger mycket i den.

Miljöpartiet är ett hot mot det öppna samhället. Ta till exempel Miljöpartiets förslag om samhällstjänst för att lösa vårdkrisen. Värnpliktstjänstgöring är en skyldighet som är kopplad till försvarets krigsorganisation. Miljöpartiet tycks tro att det är en metod för att underlätta den offentliga sektorns rekrytering av personal i fredstid. Lyckligtvis har Sverige godkänt Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna som i artikel 4 förbjuder sådant som bl a föreslagits av miljöpartisten Åke Askensten i Stockholms läns landsting. Tvångsrekrytering av det här slaget förekommer alltid i kommunistiska eller fascistiska stater. Landstingsförbundet har med eftertryck tagit avstånd från den nedvärderande synen på vårdarbetet...

I annat sammanhang har Miljöpartiet föreslagit särskilda landstingsskatter på bensin, tobak och alkohol inom Stockholms län. Sådana åtgärder måste

naturligtvis kombineras med en särskild gränspolis som stoppar smuggling från Uppsala, Nyköping eller Enköping.

Miljöpartiet talar vackert om solidaritet med hela jordens befolkning. Men vad består denna solidaritet i? Partiets "grå eminens" Per Gahrton försvarar Radio Islam och hävdar att den sprider antisemitism. I Radio Islam har Per Gahrton själv uppträtt och förklarat att det bara är en tidsfråga innan den judiska staten Israel försvinner eller integreras. Och när Solidaritetskommittén för Israel tog kontakt med partierna för att presentera den svenska judenhetens syn på utvecklingen i Mellersta östern blev Miljöpartiets svar kort: "Vi har ingenting att säga varandra".

Ett annat märkligt utslag för "solidaritet" är höjda tullar – särskilt riktade mot de fattiga länderna. "Varje land skall ha självförsörjning, dvs egen basförsörjning. Vi bör av flera skäl inte importera så mycket och vi anser att Sverige bör öka sin självförsörjning när det gäller livsmedel, energi och teko", säger Birger Schlaug.

Miljöpartiet vill gynna svensk tekoindustri med lägre arbetsgivaravgifter, subventionera svensk linodling, så att den kan konkurrera med den alltför billiga bomullen – som är en stor inkomstkälla för många fattiga länder som Egypten och Sudan. Miljöpartiet vill också införa en "socialklausul", för att hindra import av varor som tillverkas i länder med oaccept-

abla sociala villkor. Det är alltså fråga om ett straff som drabbar de allra fattigaste länderna. Hongkong och Taiwan skulle kunna fortsätta sin export till Sverige, men Bangladesh och Nigeria skulle stoppas och dömas till evig fattigdom om fler länder följde svenska Miljöpartiets initiativ.

I *Veckans Affärer* har Birger Schlaug framfört kravet på miljötullar för att stoppa eller fördyra import av produkter som av miljöskäl inte bör produceras i Sverige. Miljöpartiet vill alltså gå tillbaka till svunna tiders politik när man med höga tullar försökte isolera landet från omvärlden.

Miljöpartiet har uttalat sig för att sänka momsen på svensk basmat. Norsk fisk, dansk potatis eller finskt vitkött finns inte med. Det är ett verkligt systemskitte som föreslås.

Fiona Björling menar att jag har förtalat Miljöpartiet. Vad jag gjort är att samla ihop material om och från Miljöpartiet för att ge en helhetsbild.

Den blir inte vacker. Och det beklagliga är att ingen på tog allt detta på allvar i valrörelsen.

Dietmar Kröhnert

Källor:

Expressen 1988-10-28 (Leif Zern)

Expressen 1989-04-12 och 1989-04-17

(Per Ahlmark)

Veckans Affärer nr 39 1987

Judisk Krönika nr 6 1988

Rysslands helgdag

Glasnostbeundrare har glömt bort att Gorbatsjov bara följer traditionen från Stalin. För femtio år sedan drev också Stalin omfattande "demokratiseringsprocesser"...

I hela kommunistvärlden högtidlighölls 7 november 1987 till minne av den Stora Oktoberrevolutionens sjuttioårsdag. Men det som skedde var ingen revolution, utan en statskupp dirigerad av Lenin, med hjälp av en stor summa riksmark från tyske kejsaren Wilhelm och en liten grupp revolutionärer och soldater. Lenin lät utropa "proletariatets revolutionära diktatur" – en diktatur som ganska snart i brutalitet dis-

tanserade allt som någonsin hänt under tsartiden.

"Revolutionen är de förtrycktas och exploaterades helgdag", sa Lenin. Helgdagarna, diktaturen och den röda terrorn pågår ännu efter sjuttio år för det olyckliga ryska folket.

Under träldom

Den ryska revolutionen genomfördes redan i mars 1917 efter strejker av missnöjda arbetare. Då kastade det ryska folket av

sig det tsaristiska oket för att upprätta ett demokratiskt styrelseskick. Under den åtta månader långa tiden mellan tsarväldet och det röda sovjetväldet, då en republikansk, provisorisk regering styrde landet, kallades Ryssland av Lenin för "det friaste och mest progressiva landet i världen". Men Lenin ville något annat med Ryssland och världen.

Lenins bolsjeviker – en utbrytargrupp ur socialdemo-

kraterna – var vid tiden för, och strax efter den provisoriska regeringens tillträde, en obetydlig politisk sekt. Några månader senare behärskade sekten Ryssland. Sovjetsystemet krossade och vände ut och in på tsarismen men behöll och utvecklade dess sämsta sidor.

Lenins verkliga historiska roll, sådan som den visade sig, var att kasta stora delar av

Fortsättning på nästa sida

mänskligheten i trældom under en ideologi vars mål var att så mycket som möjligt undertrycka individen. Detta vetenskapliga, ateistiska-materialistiska, experiment har lett till krig, hungersnöd, miljöförstöring, korruption, ekonomiskt misslyckande och ineffektivitet; skapat social och andlig misär; men framförallt resulterat i en katastrof för friheten och mänskliga rättigheter. Sedan Oktoberrevolutionen har 142 miljoner människor förlorat livet under den röda terrorns maktutövning. Systemet kan bara bestå med hjälp av polisstaten och militärmakten.

Gorbatjov följer Stalin

Glåsnost-beundrare i Väst har glömt bort att Gorbatjov bara fullföljer traditionen från Stalin. För femtio år sedan drev också Stalin omfattande "de-

mokratiseringskampanjer".

Stalin i sin tur var en mycket konsekvent och trogen arvinge till andan i Lenins läror; att nå socialismen genom maximal förstärkning av statsmakten, terrorism och tvångsarbetslägren.

För att Sovjets politik ska bli trovärdig måste dess ledare vända sig bort från sitt lands mörka förflutna. Gorbatjov gör precis tvärt om. I sitt sökande efter "demokrati och frihet" vänder han sig mot marxism-leninismen. Gorbatjovs målsättning med "demokratiseringskampanjen" har, enligt vad han själv säger, helt vantolkats av journalister i Väst. Gorbatjov vill upprätta en "motsatt demokrati" mot den vi har i västvärlden, och slutföra "proletariatets diktatur" enligt de principer Lenin testamenterade.

Lenins första princip var *par-*

tiets diktatur. Han identifierade den upprepade gånger med staten och revolutionen. Lenins främsta bidrag till socialismen var idén om enpartistaten som ensam utövade makten och kontrollen genom terror:

"I vår kamp för makten får vi inte hejdas av några principer. Vi bör vara beredda till vilka trick, olagliga metoder och lögnar som helst." (Lenin, Valda verk, del II sidan 701.)

"Om vi för kommunismens skull är tvungna att utrota nio tiondelar av befolkningen, må vi inte vika tillbaka för detta offer." (Lenin, Valda verk, del II sidan 702.)

"Om arbetare och bönder inte vill acceptera socialismen, blir vårt svar: Varför ödsla med ord, när vi kan använda våld?" (Lenin i ett tal den 11 december 1918.)

"Vidga möjligheterna till arkebusering! – det kunde väl inte missförstås? Terrorism är ett sätt att övertyga, det verkar ju solklart!" (Lenin, 2 uppl. del 24, sidan 604.)

"Domstolarna får icke eliminera terrorism; att utlova något sådant vore självbedrägeri eller bedrägeri; den bör tvärtom grundfästas och legaliseras i princip, klart, utan hyckleri och försköning". (Lenin 3 uppl, del 27, sidan 297.)

"Att förneka nödvändigheten av en centralregering, av diktatur, av en enhetlig vilja, har blivit omöjligt." (Lenin, mars 1920, Ibid., 2 uppl, del xxv, sid 71-77.)

"Diktatur är ett tillstånd av intensifierat krig. Vi befinner oss just nu i en sådan situation... Och vi säger: 'I krig handlar vi som i krig; Vi lovar varken frihet eller demokrati av något slag.'" (Lenin, Sotjinenija, 2 uppl, del XXVI, sid 450-465.)

"Vi lovar inte jämlikhet. Det finns ingen sådan i vårt land... Vi har proletariatets diktatur. Ordet skrämmer bönderna, men är det enda sättet att ena

bönderna och tvinga dem att gå vidare under arbetarnas ledning... Där har ni vår politik, och den kan ni finna i författningen... Vi har inte lovat någon jämlikhet. Om ni vill vara med arbetarna – kom då med oss, kom över till socialisterna!..." (Lenin, februari 1921, a a, 3 uppl, del XXVI, sid 640.)

Bekämpa socialismen!

Marxismen hävdar att den är en vetenskaplig lära. Så sent som 1974 framhöll den ryske "liberale marxisten" Roy Medvedev att: "Marxismen har liksom varje annan vetenskap rätt att göra ett experiment". Men har mänskligheten råd med dessa katastrofala experiment?

Ett grundläggande mänskligt krav borde vara: Stoppa plågsamma människoförsök – bekämpa socialismen! Det beror inte på slumpen, Stalin eller något annat mäktigt Öde, att folken i socialiststaterna framtogs frihet, bröd och rättvisa. Detta har sin grund i den ideologi, sociala idé, som kallas marxism-leninismen.

Trots Gorbatjovs tal om "det gemensamma europeiska hemmet" och "glasnost" har sovjetmakten kvar samma målsättning som Lenin i mars 1920: "Och vi har aldrig dolt den omständigheten att vår revolution bara är i sin början, att den kommer att föras till segerrikt slut först när vi smittat ner hela världen med en sådan revolution..."

George Norlin

Lenin lovade varken frihet eller demokrati.

FRIHETENS

RÖST

08-52 48 99

BOK-NYTT

Trädet i blåsten

Gabriela Melinescu roman *Trädet i blåsten* är en lättläst och charmig barndomsskildring.

Just nu håller Ceausescu på att förstöra några tusen byar, därför att han uppfattar dem som efterblivna – och dessutom vill han centralisera. Det underlättar som bekant den kommunistiska maktutövningen.

Man skulle kunna tänka sig att människorna i *Trädet i blåsten* kom ifrån en av dessa utrotningshotade byar, låt vara att bokens händelser utspelar sig i en förstad till Bukarest de första åren efter det kommunistiska maktövertagandet.

Romanen är en episk framställning av bästa märke. Den vuxna författarinnan Melinescu har lyckats smyga in i den lilla flickans identitet. Tankegångarna och känslorna är oftast den lilla flickans, och även språket har Melinescu lyckats bibehålla okomplicerat och naivt.

Romanen är jordnära och mustig. Bokens jag, den lilla flickan, iaktar allt med oförvillade ögon. Hon analyserar och kommenterar inte, men registrerar desto mer.

Hur lever livet i en liten by i ett totalitärt samhälle av rumänsk modell? Skildringen övertygar just genom att den kommer från en oförstörd flicka, som nu ska göra det bästa möjliga av en svår situation.

Melinescu huvudsyfte har varit att dokumentera familjens och kvarterets liv, upplevt genom ortens egen dotter, en flicka som är ganska ordinär men glad och optimistisk. Orsak och verkan ligger utanför hennes horisont och bokens

syfte. Arresteringar kommer som blixtrar från en klar himmel, och efter en tid är allt som vanligt igen.

Författaren har lyckats hålla denna distans till bokens jag och därigenom uppnått konstnärlig helgjutighet. Romanen är översatt från franska. Melinescu är fö bosatt i Sverige.

Alf Norbäck

Gabriela Melinescu; Trädet i blåsten. Coeckelberghs förlag.

De förtrycktas talan

"Vad du icke själv vill tillfoga, ska du inte tillfoga andra." Verkar sentensen bekant? Nej, det var inte Jesus. Det var kinesen Konfuzie, eller Konfucius, som förkunnade så, omkring sex århundraden före Jesus.

Denna sentens får illustrera det kinesiska folkets etiska arv, vilket första hälften av boken handlar om; *De förtrycktas talan*. Den delen är också intressantast, jämfört med redogörelsen om Mao Tse-tungs ideologi i bokens andra halva. Temat för boken är politisk idéhistoria i Kina från Konfucius' idealism till Maos materialism.

Redan på 300-talet gjorde kinesiska filosofer försök att avhjälpa fattigdomen bland lantbefolkningen. Man hade en teori om att kungen skulle äga all jord och dela upp den, så att åtta familjer delade ett kvadratisk område. Fältet i mitten på kvadraten skulle brukas av bönderna samfällt för en adelsmans räkning. Det är ovisst om denna teori någonsin blev förverkligad, men det fanns konfucianer som på 1600-talet gjorde försök att återuppliva denna idé. Kejsaren Ch'ing var

emellertid intresserad av att bibehålla feodalväldet oförändrat. Han avrättade fattigböndernas talesman och lät bränna deras skrifter. Återigen gjorde de utfattiga desperata bönderna uppror, vilket förgäves kostade miljoner människors livet.

Bondemassornas elände förvärrades ytterligare under två århundraden, innan en ljusning kunde skönjas. Kuriöst nog var det en av lärjungarna från en missionsstation som lärt sig Tio Guds Bud, och ansåg sig vara Jesus yngre broder, som kunde samla lantbefolkningen till nya revolter under 1800-talet.

Besjälad av Konfucianismen och en alltför idealiserad kristendomsuppfattning bildade Hung Hsiu en rebellrörelse som två år senare behärskade sexton provinser och 600 städer. Rörelsens mål var att skapa "Den stora fredens himmelska kungarike" (Tai-p'ing). Taiping-ledaren utgick från övertygelsen att "alla människor är av samma familj under samme himmelske fader...och att ingen skall ha privat egendom". All jord skulle indelas i nio klasser, så att alla fick en rättvis andel av både god och dålig jord.

Taipingrörelsens manifest lär vara ett av de märkligaste i utopiernas historia. Missionärer och statsmän sympatiserade med denna rörelsens reformer, men valde att stödja den motsatta sidan. Etablissemang gav större vinster... Marx och Engels, som var samtida, trodde att "explosionen" i Europas industriella centra, som de drömt om, var nära förestående.

Läsaren ges inblick i Hegels, John Stuart Mills, Bakunins och Kropotkins filosofi. De två

sistnämnda är mera kända som anarkistiska utopister än som filosofer. Exposéen omfattar därutöver: Darwin, Tolstoj, Gorkij, Lenin, Stalin, Sun Yatsen, Chiang Kai-shek, och "den store rorsmannen" Mao Tse-tung.

Boken är intressant och läsvärd, även om man behöver vara fanatisk kommunist för att få behållning av de två sista kapitlen om Mao. Det finns noter till varje kapitel och referenser till källor. En omfattande litteraturlista, för den som vill fördjupa sig i ämnet, avslutar boken.

Marek Zyto

Carl Arvid Hessler; De förtrycktas talan (Ett kinesiskt perspektiv). Norstedts.

Nürnbergprocessen

Den 20 november 1945 inledes den s k Nürnbergsprocessen, rättegången mot överlevande nazistledare från Tredje riket, vilken kom att pågå i 166 dagar.

Den 30 september 1946 avkunnades domarna mot de 21 åtalade nazistkoryféerna, av vilka elva dömdes till döden genom hängning. Natten till den 16 oktober ägde avrättningarna rum i en gymnastiksal, men huvudpersonen bland de åtalade; Hermann Göring, lyckades begå självmord genom att bita sönder en cyanidkapsel, bara någon timme innan domarna gick i verkställighet.

Av ovannämnda beryktade rättegång ges en grundlig och inträngande skildring i boken *Nürnbergprocessen* av Ann och John Tusa. I bokens inledande del redogörs för infångandet av de i rättegången

figurerande nazistledarna, av vilka ett flertal uppehöll sig i trakterna kring Berchtesgaden.

Bland segrarmakterna uppstod oenighet om vilka tyskar som skulle hamna på de anklagades bänk. Britterna ville ha en snabb rättegång i vilken bara de mest ökända nazistledarna skulle ingå, medan amerikanerna umgicks med planer på en bred representation av åtalade, från hela det politiska fältet. Ryssarna och fransmännen å sin sida ville ha en serie av rättegångar.

Den av de åtalade som tilldrog sig den största uppmärksamheten var den tidigare flygvapenchefen Hermann Göring. Denne hade av karikatyrtecknare framställts som "Fetknoppen Hermann". Men Göring hade blivit grovt underskattad, och han visade under rättegången prov på stor intelligens, kvicktänkheter och ofantlig energi.

Göring höll ett inledningsanförande som varade i tolv timmar, och som gjorde ett kolossalt intryck på de närva-

rande. Det efterföljande korsförhöret blev också en stor framgång för Göring, åtminstone vad det gäller det korsförhör som chefsåklagaren Robert Jackson höll med Göring. För Jackson däremot blev korsförhöret med Göring en personlig tragedi.

Nazitysklands utrikesminister Joachim von Ribbentrop gjorde ett ömkligt intryck vid sitt framträdande i vittnesbåset, och Daily Telegraph beskrev den darrande och slingrande Ribbentrops vittnesmål som "en grumlig apologi som med knapp nöd undgick att brännmärkas som feghet".

"Fredsmäklaren" Rudolf Hess, som i maj 1941 hade hoppat ut i fallskärm över Skottland, tillbringade den mesta av tiden i rättsalen med att läsa romaner. Hans avtärda gestalt gav en grotesk framtoning, och betecknande för honom var de ofta förekommande anfallen av påstådd minnesförlust.

Att Hess ställdes inför rätta i Nürnberg får i främsta rummet

betecknas som en brittisk eftergift åt Stalin, som misstänkte att Hess hade försökt att få till stånd ett fredsavtal med England på ryssarnas bekostnad. Denna ryska misstänksamhet mot Hess gav sedan utslag varje gång de övriga segrarmakterna framlade förslag om att benåda Hess, vilket innebar att Hess tvingades att stanna i Spandaufängelset ända till sin död 1987.

Av de åtalade fanns det två personer som bara genom sitt utseende gav ett osympatiskt intryck, nämligen gestapochefen Ernst Kaltenbrunner och judehataren Julius Streicher. Den senare hade för vana att dagligen gymnastisera spritt naken, vilket förstörde matlusten för fångar och vakter.

Den feghet och den hållningslöshet som hade utmärkt flera av de åtalade under rättegången, förbyttes på ett överraskande sätt när de mottog sina domar. När dödsdomarna avkunnades visade nämligen de dödsdömda stort mod och stor värdighet.

De följande avrättningarna utfördes på ett klandervärdigt sätt, och det var snarare fråga om strypning i stället för hängning. Enligt den brittiska informationstjänsten tog det sexton minuter för Jodl och fjorton minuter för Ribbentrop att dö.

Boken författare säger om avrättningarna, att "det enda värdiga vid dessa hängningar stod offren själva för. Hur vidriga dessa män än må ha varit större delen av sina liv innebar deras mod något av absolution i dödsögonblicket, trots att de visat mycket litet av moralisk ånger".

Ann och John Tusas bok om Nürnbergprocessen, som avslutas med personalier över de åtalade, utgör en rik källa till kunskap om rättegången och de åtalade nazistledarna.

David Stavenheim

Ann och John Tusa;
Nürnbergprocessen, Legenda.

CONTRA 5 1989

I nästa nummer av Contra manar Vladimir Bukovskij, den välkände lägerfångnen som utväxlades med USA: "Låt er inte luras av Gorbatsjov". Vi kommer också att beskriva hur tidningen Arbetet med hull och hår svalde sovjetiska propagandalögner. Den ukrainske frihetskämpen Jaroslav Stetsko, som sattes i koncentrationsläger av nationalsocialisterna under Andra världskriget, förvandlades av Arbetet till krigsförbrytare, för att kunna utnyttjas i inrikespolitiska propagandakampanjer av lägsta sort. Vi får också en intervju med Gustaf Silfverstolpe, som nyligen besökt Angola.

...kommer i augusti